

AHOSA VZW

Anders HÖren Samen Aanpakken

Organisatie voor dove en slechthorende
personen die communiceren in gesproken taal

OorENzo

juli augustus september 2026

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT | JAARGANG 33 | NR. 3

Deze editie

04 TINNITUS

Tinnitus en slechtere muziekwaarneming

Herstel van tinnitus na plots gehoorverlies

07 MEDISCH

CeruBot™: AI-gestuurde micro-robot

Ziekteproces van Ménière

09 CI

CI Trainer app

Tweede cochlear implantaat bij volwassenen

12 HOORTOESTELLEN

Geluidskwaliteit versus luistervermoeidheid

Piepende hoortoestellen in concertzalen

15 COMMUNICATIE

Zorgbegeleiding in het ziekenhuis

16 PSYCHOSOCIAAL

Gezinsgerichte hoorzorg verbetert communicatie

17 WEETJES

Wist je dat...? Kort & krachtig nieuws

20 LUISTERVERHAAL

Ik leg mijn oor te luisteren bij Cato Philips

21 HOORHULP IN DE KIJKER

Roger

25 HOORVERHALEN

Generatie X van Sandy

Sofies Hoorwereld XV

Hoorsprokkels van Geert

29 VRIJWILLIGER AAN HET WOORD

Marc Noël

30 TERUGBLIK

Vrijwilligers samen in actie voor AHOSA vzw

42 AGENDA

Avondlezing: gehoorimplantaten

Redactie

INÈS VAN DE WEYER

eindredactie en contactpersoon

KELLY BOSSUYT

eindredactie en contactpersoon

VEERLE DE BLOCK

eindredactie en lay-out

ANN DELMOTE

eindredactie

Meer info rond lidmaatschap kan je vinden op www.ahosa.be.

Wenst u reclame in dit tijdschrift, neem contact op met de redactie. Niets uit dit tijdschrift mag zonder toelating van de redactie veeleenvoudig worden.

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn artikel.

IN SAMENWERKING MET
HOOREXPERT

www.ahosa.be | info@ahosa.be

+32 489 14 43 00

Enkel Whatsapp of SMS:

+32 489 14 43 12

Keizervest 17
9000 Gent

Niets voor mij...

'Een implanteerbaar hoortoestel? Niets voor mij'. Zo denken spijtig genoeg veel mensen, vaak vanuit schrik voor het onbekende, vanuit onwetendheid over het al dan niet in aanmerking komen, vanuit angst dat het hen veel geld zal kosten, vanuit schrik voor de operatie.

Spijtig, werkelijk spijtig. Want voor sommige mensen kan een implanteerbaar hoortoestel een wereld van verschil maken. Tussen niet horen en horen, tussen niet verstaan en verstaan, tussen er niet meer en er terug bij horen.

Dokter Google is geen goede raadgever, en ondanks goede bedoelingen, zet je buurvrouw die een tante heeft wiens schoonbroer 30 jaar geleden niet tevreden was na een implantatie, je ook op een verkeerd been.

Wat doe je dan wél best?

Je informeren bij wetenschappelijk geschoolde deskundigen. Daarom komt binnenkort op onze uitnodiging Professor Marc Lammers, NKO-arts verbonden aan het Universitair Ziekenhuis te Antwerpen naar onze contreien. Professor Lammers zal ons meevoeren in de nieuwste technologische ontwikkelingen op vlak van hoorimplantaten, en zal ook stilstaan bij wie er voor in aanmerking komt en wat de gevolgen zijn. Na zijn lezing staat hij ons te woord voor vragen en kan je terecht bij infostands van relevante firma's, waarna nog kan nagepraat worden bij een hapje en een drankje.

Kijk dus snel naar de agendapagina en schrijf je in. Of geef de uitnodiging door aan je buurvrouw (voor de schoonbroer van de tante)...

Fijne zomer!

Mies Van de Weyer

BESTUURSLID

Tinnitus en slechtere muziekwaarneming bij normaal audiogram

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN
AHOSA VZW

Slechtere muziekwaarneming bij tinnitus blijkt ook voor te komen bij mensen met een normaal audiogram. In een recent onderzoek werden 28 mensen met tinnitus vergeleken met 28 controles met normaal gehoor tot 8 kHz. De studie richtte zich niet op het detecteren van zachte tonen, maar op de verwerking van complexere auditieve kenmerken, zoals toonhoogteverschillen, klankkleurherkenning, temporele resolutie en spectrale resolutie. Daarnaast werd ook het gehoor in het hoge frequentiegebied boven 8 kHz onderzocht.

De resultaten tonen dat de tinnitusgroep slechter presteerde op alle onderzochte taken. Zij hadden meer moeite met het onderscheiden van kleine toonhoogteverschillen, het herkennen van klankkleur en het verwerken van snelle en complexe geluidsveranderingen.

Deze verschillen hingen samen met prestaties in het hoge frequentiegebied boven 8 kHz, dat niet in standaard audiometrie wordt meegenomen.

Toonhoogte en klankkleur zijn essentieel voor muziekbeleving: toonhoogte voor melodie en

harmonie, en klankkleur voor het onderscheiden van instrumenten en stemmen. Wanneer deze verwerking minder precies verloopt, kan muziek minder gedetailleerd en minder helder klinken.

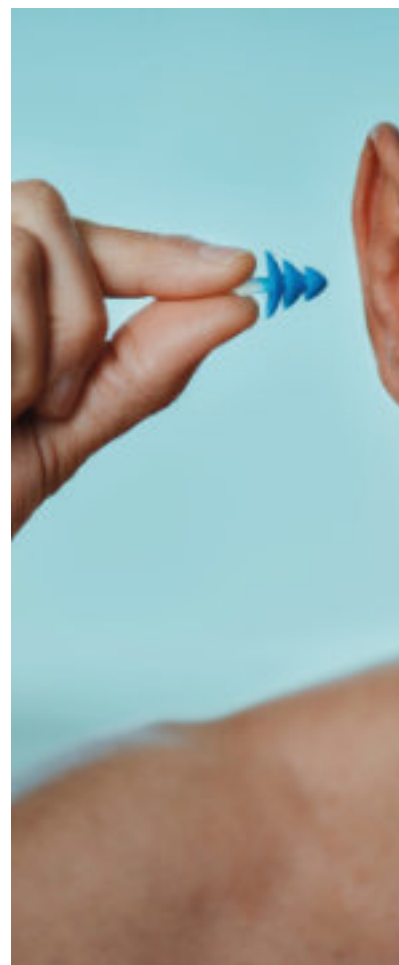
Binnen de tinnitusgroep werd bovendien een verband gezien tussen ernst van de tinnitusklachten en slechtere prestaties op de onderzochte taken, zonder dat er sprake is van een oorzakelijk verband.

Daarnaast werd ook slechtere gevoeligheid vastgesteld in het frequentiegebied boven 8 kHz. Dit gebied draagt bij aan fijne akoestische details en speelt een rol in de natuurlijke weergave van muziek.

De bevindingen suggereren dat juist deze subtiele hoge frequentie-informatie belangrijk kan zijn voor de waargenomen verschillen.

Eerdere studies toonden aan dat tinnitus het detecteren van eenvoudige tonen niet belemmert, zelfs niet op de tinnitusfrequentie.

De huidige resultaten vullen dit aan door te tonen dat de

verschillen vooral zichtbaar worden bij complexe geluidsverwerking.

Samengevat wijst dit op een onderscheid tussen het horen van geluid en het verwerken ervan: het detecteren van tonen blijft intact, maar de verwerking van complexe auditieve informatie kan minder nauwkeurig verlopen bij tinnitus, ook bij een normaal audiogram.

Bron:

Kılıç, M., Yücel, H. M., Yüksel, M., & Polat, Z. (2026).

Musical

pitch and timbre perception deficits in tinnitus with normal hearing: the role of extended highfrequency sensitivity and spectral-temporal resolution.

Hearing Research. <https://doi.org/10.1016/j.heares.2026.109623>

Bron:

Hoorzaken.nl, René van der Wilk

Gehoorbescherming en herstel van tinnitus na plots gehoorverlies

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN AHOSA VZW

Mensen met plots gehoorverlies krijgen vaak ook tinnitus. Soms verdwijnen die klachten weer, soms blijven ze bestaan. Onderzoekers proberen al langer te begrijpen waarom herstel bij de ene persoon wel optreedt en bij de andere niet. In een recente Letter to the Editor stellen wetenschappers voor om te onderzoeken of gehoorbescherming in de periode na het ontstaan van de klachten invloed heeft op herstel. Dit is geen behandeladvies, maar een suggestie voor nieuw onderzoek. De brief reageert op een studie waarin geen duidelijke oorzaak werd gevonden voor verschillen in herstel van tinnitus na plots gehoorverlies.

In de brief vragen onderzoekers zich af of het dragen van gehoorbeschermers na plots gehoorverlies effect kan hebben op herstelprocessen in het slakkenhuis en op het verloop van tinnitus.

Grote verschillen in herstel van tinnitus

Uit de besproken studie blijkt dat tinnitus na plots gehoorverlies vaak herstelt, maar niet bij iedereen. Bij mild tot matig gehoorverlies verdween de tinnitus bij 65,2 procent van de deelnemers, terwijl 34,8

procent klachten hield. Beide groepen leken bij de start sterk op elkaar, waardoor vooraf niet goed te voorspellen was wie zou herstellen. Dit suggereert dat processen in de periode na het ontstaan van de klachten mogelijk invloed hebben op het herstel.

Spontaan herstel is ook belangrijk bij onderzoek naar behandelingen. Als tinnitus bij een deel van de mensen vanzelf afneemt, kan verbetering onterecht aan een behandeling worden toegeschreven. Daarom zijn controlegroepen essentieel om vast te stellen of een behandeling werkelijk effect heeft.

Fundamenteel herstelonderzoek in diermodellen

De auteurs koppelen deze bevindingen aan fundamenteel onderzoek in diermodellen en laboratoria. Daaruit blijkt dat haarcellen in het binnenoor subleetaal beschadigd kunnen raken: ze functioneren minder goed, maar sterven niet af. In sommige gevallen kan dan herstel optreden, bijvoorbeeld van de structuren die geluid omzetten in zenuwsignalen. Dit toont aan dat biologische

herstelmechanismen bestaan, maar het betekent niet dat dit automatisch bij mensen gebeurt of dat tinnitus daardoor vanzelf verdwijnt.

Gehoorbescherming als onderzoeksvraag na het ontstaan van klachten

Preventie richt zich meestal op bescherming tijdens blootstelling aan lawaai. Volgens de auteurs is er weinig onderzoek naar bescherming ná het ontstaan van gehoorproblemen. Hun hypothese is dat het oor in een kwetsbare fase extra gevoelig is voor geluidsbelasting, waardoor herstel mogelijk wordt verstoord. Daarom pleiten zij voor onderzoek naar tijdelijke, gerichte gehoorbescherming na plots gehoorverlies en naar de relatie met het verdwijnen van tinnitus.

Dit is nadrukkelijk een onderzoeksvraag, geen behandeladvies.

Beperkingen en mogelijke nadelen van gehoorbescherming

Hoewel gehoorbescherming belangrijk is bij schadelijk lawaai,

waarschuwen behandelaars voor langdurig of onnodig afschermen van geluid. Dit geldt vooral bij hyperacusis, dat vaak samen voorkomt met tinnitus.

Het gehoor heeft ook een veiligheidsfunctie. Langdurige afscherming kan ertoe leiden dat het brein gevoeliger wordt voor geluid dat wel doorkomt, waardoor normale geluiden harder of indringender kunnen lijken. Daarom wordt gehoorbescherming meestal alleen doelgericht ingezet, bijvoorbeeld in lawaaige situaties, en niet als algemene strategie in het dagelijks leven. Geleidelijke blootstelling aan geluid (exposure) is vaak effectiever bij overgevoeligheid.

Deze overwegingen maken duidelijk dat de oproep in de Letter to the Editor zorgvuldig moet worden geïnterpreteerd. Het gaat niet om het advies dat iedereen met tinnitus gehoorbeschermers moet dragen, maar om de vraag of tijdelijke, passende bescherming in een specifieke fase verschil kan maken.

Persoonlijkheid en andere psychologische factoren

Verschillen in herstel hangen waarschijnlijk niet alleen samen met processen in het oor, maar ook met de manier waarop het brein tinnitus verwerkt. Factoren zoals aandacht, stress, emoties en coping beïnvloeden hoeveel last iemand ervaart en hoe sterk tinnitus op de voorgrond staat. Persoonlijkheid veroorzaakt tinnitus niet, maar kan wel samenhangen met hoe bedreigend het geluid wordt ervaren en hoe gemakkelijk het naar de achtergrond verdwijnt. Dat kan mede verklaren waarom herstel bij de ene persoon sneller verloopt dan bij de andere.

Geen nieuwe adviezen, wel een duidelijke onderzoeksagenda

Er is momenteel geen klinisch bewijs dat gehoorbescherming na het ontstaan van gehoorproblemen herstel versnelt of tinnitus doet verdwijnen. De auteurs pleiten voor zorgvuldig opgezet, gerandomiseerd onderzoek om dit te testen. Daarbij zijn ook timing en duur van eventuele bescherming belangrijk.

Betekenis voor mensen met tinnitus

Voorlopig veranderen de bestaande behandeladviezen niet. Wel blijkt dat tinnitus na plots gehoorverlies bij veel mensen kan verdwijnen. De besproken brief markeert geen doorbraak, maar wijst op een mogelijke richting voor vervolgonderzoek, met aandacht voor zowel processen in het oor als psychologische factoren die de ervaring van tinnitus beïnvloeden.

Bronnen:

Wagner EL, Im JS, Sala S, et al. Repair of noise-induced damage to stereocilia F-actin cores is facilitated by XIRP2 and its novel mechanosensor domain. *eLife*. 2023;12:e72681.

Khan MF, Brown NJ, Gendreau J, Abraham M. Characteristics and Spontaneous Recovery of Tinnitus Related to Idiopathic Sudden Sensorineural Hearing Loss. *Otology & Neurotology*. 2026; 47(1):e134. doi:10.1097/MAO.0000000000004742

HOorzaken. Tinnitus en persoonlijkheid.

Hoorzaken.nl, René van der Wilk

CeruBot™: AI-gestuurde micro-robot voor gehoorgangreiniging

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN
AHOSA VZW

CeruBot™ is een Zwitserse ontwikkeling van een micro-robot die zelfstandig de gehoorgang reinigt. Het systeem wil een alternatief bieden voor wattenstaafjes, die oorsmeer vaak dieper duwen, en voor professionele reiniging die niet altijd beschikbaar is. Het apparaat is bedoeld om oorpropvorming te voorkomen en een bezoek aan KNO-arts of audicien overbodig te maken volgens de fabrikant. KNO-artsen reageren echter zeer kritisch op deze technologie.

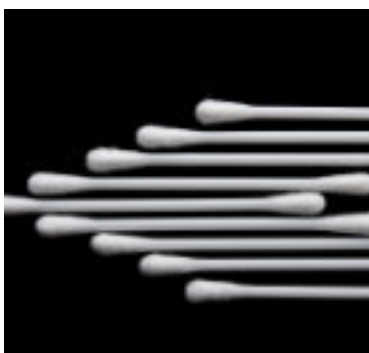
Werking van de micro-robot

De CeruBot is een kleine robot die via de ingang van de gehoorgang naar binnen beweegt. Met micro-rupsbandjes verplaatst hij zich gecontroleerd langs de gehoorgangwand. Sensoren analyseren voortdurend de vorm en gevoeligheid van het weefsel zodat de beweging wordt aangepast aan de anatomie.

Volgens de ontwikkelaars gebruikt het systeem AI om onderscheid te maken tussen functioneel oorsmeer en overtollige ophoping. Alleen overtollig cerumen wordt losgemaakt en afgevoerd.

Camera en monitoring

De robot bevat een mini-camera waarmee de gebruiker via een app live kan meekijken. Dit moet controle en vertrouwen vergroten. De reinigingsprocedure kan volledig op smartphone of tablet gevolgd worden.

Toepassing

CeruBot wordt volgens de fabrikant vooral gebruikt bij mensen met oorstukjes en dome's van hoortoestellen, en bij gehoorbeschermers. Daar zou oorsmeer sneller verstoppingen veroorzaken. Regelmatige reiniging zou verstopping van luidsprekers en oorstukjes verminderen.

De robot wordt geleverd in een oplaadcase en een reinigingscyclus duurt ongeveer drie minuten per oor.

Gebruikservaring (volgens fabrikant en gebruiker)

De fabrikant stelt dat het systeem veilig is en dat de robot niet "door het oor heen" kan bewegen. Een gebruiker uit Zürich beschrijft dat het kort kan kriebelen, waarna het oor schoon aanvoelt.

Kritiek van KNO-artsen

KNO-artsen benadrukken dat het oor in de meeste gevallen zelfreinigend is en dat oorsmeer vanzelf naar buiten wordt afgevoerd. Ingrijpen is vaak niet nodig.

Zij waarschuwen dat wattenstaafjes en andere voorwerpen oorsmeer juist kunnen aanduwen en schade kunnen veroorzaken aan huid of trommelvlies. Vanuit die visie wordt het idee van een actieve reinigungsrobot in de gehoorgang met grote voorzichtigheid bekeken.

Een KNO-arts, Dr. Maarten Verheij, stelt bovendien dat het concept risicovol is en waarschuwt voor mogelijke ernstige schade als een robot zich onbedoeld richting het trommelvlies zou verplaatsen.

Beschikbaarheid

CeruBot is vanaf nu beschikbaar via diverse Europese webwinkels.

Bron: Hoorzaken.nl, René van der Wilk

Immuunsysteem mogelijk betrokken bij ziekteproces van Ménière

DE BEVINDINGEN ONDERSTEUNEN EEN BREDERE KIJK OP MÉNIÈRE, WAARBIJ NIET ALLEEN HET BINNENOOR CENTRAAL STAAT, MAAR OOK DE INTERACTIE TUSSEN STRESSSYSTEEM EN IMMUUNSYSTEEM.

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN
AHOSA VZW

Recent onderzoek suggereert dat stress bij de ziekte van Ménière mogelijk niet rechtstreeks, maar via het immuunsysteem invloed uitoefent. Dit biedt een biologisch model waarin psychologische belasting, stresshormonen en zenuwsignalen samenhangen met verhoogde ontstekingsactiviteit. Die ontstekingsactiviteit kan vervolgens verband houden met gehoor- en evenwichtsproblemen en mogelijk met progressie van de aandoening.

Van stress naar immuunactivatie

In een studie werden patiënten met Ménière vergeleken met gezonde controles. Patiënten rapporteerden meer ervaren stress en vertoonden in het bloed een verhoogde ontstekingsactiviteit. Vooral myeloïde cellen bleken gevoeliger voor stresssignalen zoals noradrenaline, dat vrijkomt bij activatie van het sympathische zenuwstelsel. Onder invloed van deze signalen produceerden deze cellen meer ontstekingsstoffen, wat wijst op een verhoogde systemische ontstekingsactiviteit.

Rol van stresshormonen en zenuwstelsel

De studie toont een duidelijke

interactie tussen het stresssysteem en het immuunsysteem. Bij Ménière-patiënten werden verhoogde noradrenalinespiegels gevonden. Daarnaast werden veranderingen gezien in receptoren op myeloïde cellen, waardoor deze sterker kunnen reageren op stresssignalen. In laboratoriumonderzoek verminderde de productie van ontstekingsstoffen wanneer deze stressroute werd geremd.

Ontstekingsmarkers en gehoor/evenwicht

Een belangrijke bevinding is de associatie tussen hogere waarden van de ontstekingsmarker G-CSF en slechtere gehoor- en evenwichtsfunctie. In een kleinere subgroep hing een stijging van deze marker in de tijd samen met verdere achteruitgang van audiovestibulaire functies. Dit suggereert een mogelijke relatie tussen ontstekingsactiviteit en ernst of progressie van Ménière.

Geen oorzakelijk bewijs

De resultaten tonen verbanden, maar geen causaliteit. De studie bewijst niet dat stress Ménière veroorzaakt, maar ondersteunt een model waarin stress, zenuwstelsel

en immuunsysteem elkaar beïnvloeden en zo mogelijk bijdragen aan ontregeling in het binnenoor.

De auteurs benadrukken ook dat sommige analyses beperkt waren in grootte en dat niet alle metingen in dezelfde patiëntengroepen gebeurden.

Betekenis voor de praktijk

De bevindingen ondersteunen een bredere kijk op Ménière, waarbij niet alleen het binnenoor centraal staat, maar ook de interactie tussen stresssysteem en immuunsysteem.

Er zijn nog geen directe therapeutische toepassingen, maar het onderzoek onderstreept het belang van stressregulatie en opent perspectieven voor toekomstig onderzoek naar ontstekingsmechanismen en mogelijke interventies op deze neuro-immuunroute.

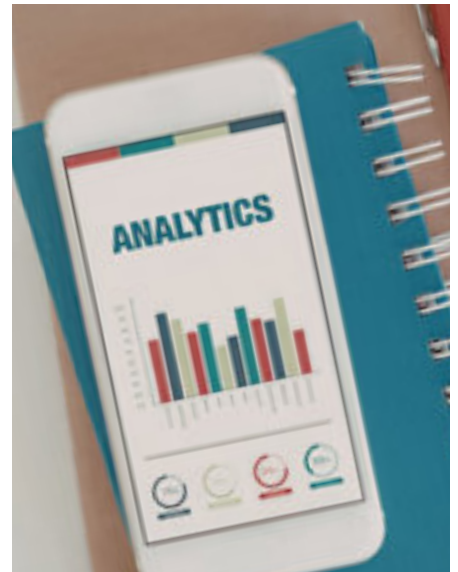
Bron: Li X, Zhang N, Song Y, et al. A Stress-Neuroendocrine/Myeloid Inflammation Axis Is Associated with the Progression of Ménière's Disease. *Brain, Behavior, & Immunity – Health*. 2026;52:101193.

Bron: Hoorzaken.nl, René van der Wilk

CI Trainer app biedt extra oefenmogelijkheid voor mensen met een cochleair implantaat

TIJDENS DE REVALIDATIE IS REGELMATIG OEFENEN MET SPRAAKVERSTAAN BELANGRIJK, MAAR IN DE PRAKTIJK IS DAT NIET ALTIJD EENVOUDIG.

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN AHOSA VZW

Doel van de CI Trainer app

De CI Trainer app is ontwikkeld als extra trainingsmogelijkheid voor mensen met een cochleair implantaat (CI). Tijdens de revalidatie is regelmatig oefenen met spraakverstaan belangrijk, maar in de praktijk is dat niet altijd eenvoudig. Niet iedereen heeft een oefenpartner beschikbaar en bij alleenwonenden ontbreekt die mogelijkheid soms volledig. De app biedt daarom een zelfstandige aanvulling op bestaande revalidatie.

Opbouw van de training

De oefeningen verlopen stapsgewijs van eenvoudige woordparen naar zinnen. Gebruikers beginnen met het herkennen van losse woorden en werken toe naar zinnen die beter aansluiten bij alledaagse communicatie. Daarbij wordt geleidelijk ruis toegevoegd om ook luisteren in rumoerige situaties te oefenen.

Volgens ontwikkelaar Wicher Donga (Enlightenment School) wordt de training minder voorspelbaar gemaakt door het gebruik van AI en willekeurig gegenereerde woord- en zinscombinaties.

Zelfstandig oefenen en ontwerpkeuzes

De app is ontwikkeld vanuit de praktijkervaring van de maker, die zelf een CI-traject doorloopt. Het idee ontstond doordat oefenmogelijkheden in de directe omgeving vaak beperkt zijn, bijvoorbeeld door een klein sociaal netwerk of een anderstalige partner. Bestaande trainingssoftware van CI-fabrikanten kan volgens hem snel voorspelbaar worden, wat het leereffect kan verminderen. CI Trainer probeert dit te ondervangen door meer variatie en minder herhaling in de oefeningen.

Adaptieve moeilijkheidsgraad

De training bestaat uit tien niveaus en past zich automatisch aan de prestaties van de gebruiker aan. Bij goede resultaten worden woorden complexer, zinnen langer en de luisteromstandigheden moeilijker, bijvoorbeeld met meer ruis. De aanpassing gebeurt geleidelijk en zonder verplichte niveausprongen, al kan de gebruiker ook handmatig een niveau kiezen. Als dat niveau niet passend is, past de app zich automatisch weer aan.

Oefenen met ruis en taalstructuur

Een belangrijk onderdeel is luisteren in breedbandruis. De app bepaalt zelf wanneer ruis wordt toegevoegd en in welke mate, gekoppeld aan het scoresysteem. De gebruiker heeft hier geen invloed op. Daarnaast zijn zinnen vaak semantisch minder logisch opgebouwd. Hierdoor is er minder context beschikbaar en moet de gebruiker sterker vertrouwen op het herkennen van spraakklanken. De app gebruikt ook OpenAI om steeds nieuwe woord- en zinscombinaties te genereren, waardoor oefeningen minder voorspelbaar zijn.

Stemkeuze en variatie in luisteroefeningen

Gebruikers kunnen kiezen tussen een mannenstem en vrouwenstem, en in sommige talen ook een kinderstem. Verschillende stemmen bieden verschillende akoestische uitdagingen, waardoor gericht geoefend kan worden.

Voortgang en gebruik in de praktijk
De app past zich continu aan met kleine veranderingen, zoals langere

HOEWEL DE APP GERICHT IS OP CI-GEBRUIKERS, KAN DEZE OOK GEBRUIKT WORDEN DOOR MENSEN MET HOORTOESTELLEN OF BEENGLEIDINGSSYSTEMEN.

zinnen, moeilijkere woorden, zachtere spraak of meer ruis. Dit maakt het mogelijk om voortgang te volgen, bijvoorbeeld in een logopedische setting.

Hoewel gebruikers zelf niveaus kunnen kiezen, corrigeert de app automatisch als het niveau te makkelijk of te moeilijk blijkt.

Kosten en gebruik van OpenAI CI Trainer kost 49,99 euro als eenmalige aankoop en is beschikbaar in de App Store. Daarnaast gebruikt de app OpenAI voor het genereren van oefenmateriaal. Volgens de ontwikkelaar blijven de kosten bij gemiddeld gebruik (ongeveer een half uur per dag) beperkt tot enkele euro's, afhankelijk

van de moeilijkheidsgraad. Woordgeneratie is goedkoper dan zinsgeneratie. Door deze aanpak is geen abonnement nodig.

Breder inzetbaar en achtergrond ontwikkelaar

Hoewel de app gericht is op CI-gebruikers, kan deze ook gebruikt worden door mensen met hoortoestellen of beengleidingssystemen. De nadruk ligt op het trainen van spraakverstaan, ongeacht het type hoorhulpmiddel. De ontwikkelaar is eerder bekend van de **HearingScan Pro app** en de **Hearing Loss Estimator** en ontwikkelt meerdere digitale toepassingen rond gehoor en gehoortraining.

Aanvulling op bestaande revalidatie

De **CI Trainer app** is bedoeld als aanvulling op bestaande revalidatie en niet als vervanging van professionele begeleiding of oefenen met een partner. Voor mensen met beperkte oefenmogelijkheden biedt de app een extra manier om zelfstandig te werken aan spraakverstaan in verschillende luisteromstandigheden.

Bron: Hoorzaken.nl, René van der Wilk

Tweede cochleair implantaat bij volwassenen: waarom de huidige beoordeling tekortschiet

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN
AHOSA VZW

De discussie over vergoeding van een tweede cochleair implantaat (CI) bij volwassenen verschuift steeds meer van een focus op medische effectiviteit en kosten naar een bredere vraag: wat betekent horen met twee oren in het dagelijks leven? In een recente publicatie van prof. dr. Wendy Huinck (Radboudumc) en dr. Diane Smit (UMC Utrecht) wordt gesteld dat de huidige beoordelingssystemen onvoldoende aansluiten bij de werkelijke baten van bilateraal horen.

Volgens de auteurs is een tweede CI geen losse uitbreiding van een bestaande behandeling, maar een geïntegreerde interventie waarbij beide oren en de hersenen samenwerken. Dit zogenaamde binaurale horen maakt functies mogelijk zoals richtinghoren, beter spraakverstaan in rumoer en minder luisterinspanning. Juist deze functies zijn cruciaal in het dagelijks functioneren, maar worden moeilijk weergegeven in standaard medische uitkomstmaten.

De huidige beoordeling van zorginterventies gebeurt in Nederland via Health Technology Assessment (HTA), waarbij kosten en gezondheidswinst worden afgewogen met QALY's. De auteurs stellen dat deze methode tekortschiet omdat gangbare meetinstrumenten zoals de EQ-5D en HUI-3 vooral algemene gezondheid meten en specifieke gehoeffecten onvoldoende meenemen. Daardoor blijven belangrijke aspecten buiten beeld, zoals sociale participatie, veiligheid in het verkeer en de cognitieve belasting van luisteren. Dit leidt volgens hen tot een systematische onderschatting van de waarde van een tweede CI.

Daartegenover plaatsen zij het concept 'benefits beyond health': effecten die verder gaan dan gezondheid in enge zin, maar wel bepalend zijn voor kwaliteit van leven. Voor mensen met bilaterale doofheid gaat het daarbij om zelfstandigheid, volwaardige deelname aan werk en samenleving, makkelijker gesprekken kunnen voeren en minder mentale inspanning tijdens communicatie. Deze ervaringen bepalen sterk hoe mensen hun functioneren

ervaren, maar krijgen in huidige beoordelingskaders weinig gewicht. Deze visie wordt ondersteund door gegevens uit Nederland: in een enquête onder bijna 800 volwassen CI-gebruikers geeft een ruime meerderheid aan een tweede implantaat te willen. De genoemde redenen zijn consistent: beter verstaan in rumoer, minder luisterinspanning, meer veiligheid en beter functioneren in werk en sociale situaties. Deze ervaringsgegevens sluiten aan bij wetenschappelijk onderzoek, maar worden nog beperkt meegenomen in beleidsafwegingen.

De auteurs benadrukken dat dit niet betekent dat iedereen automatisch twee implantaten moet krijgen. De baten verschillen per persoon, bijvoorbeeld bij voldoende restgehoor of medische contra-indicaties. Wel pleiten zij voor een verschuiving naar meer maatwerk, waarbij de afweging gebaseerd is op individuele baten en voorkeuren en gedeelde besluitvorming centraal staat. De publicatie is ook relevant voor de huidige beoordeling door Zorginstituut Nederland (ZiN), dat onderzoekt of een tweede CI in het basispakket moet worden opgenomen. Volgens de auteurs vraagt deze beoordeling om een bredere definitie van waarde, omdat traditionele kosten-effectiviteitsmodellen belangrijke maatschappelijke en functionele baten onvoldoende zichtbaar maken.

De kern van hun boodschap is dat horen met twee oren geen luxe is, maar een voorwaarde voor volwaardig functioneren. Een herziening van het beoordelingskader vraagt daarom niet alleen om nieuwe data, maar vooral om een andere manier van kijken naar waarde, met meer aandacht voor dagelijks functioneren en ervaren kwaliteit van leven.

Bron

Huinck W., Smit D. Bilaterale cochleaire implantatie bij volwassenen vanuit een persoonlijk, maatschappelijk en ethisch perspectief. <https://jmebp.bmj.com/content/2/1/e000043>

Bron: Hoorzaken.nl, René van der Wilk

Geluidskwaliteit van hoortoestellen hangt samen met betere stemming en minder luistervermoeidheid

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN
AHOSA VZW

Nieuw onderzoek laat zien dat de geluidskwaliteit van hoortoestellen niet alleen belangrijk is voor verstaan en draagcomfort, maar ook samenhangt met stemming en luistergerelateerde vermoeidheid. Volwassen hoortoestelgebruikers rapporteren een positievere stemming op dagen waarop zij de geluidskwaliteit hoger beoordelen. Bij een deel van de deelnemers is bovendien minder luistervermoeidheid gemeten.

De resultaten zijn relevant voor de praktijk, omdat gebruikers vaak ervaren dat een hoortoestel technisch goed kan zijn ingesteld, maar het geluid toch niet prettig of natuurlijk klinkt. Volgens de auteurs kan juist deze subjectieve geluidsbeleving invloed hebben op hoe iemand zich gedurende de dag voelt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek werd uitgevoerd door Vanderbilt University Medical Center (VS) en WS Audiology. Er werden 30 volwassenen gevolgd van 51 tot 80 jaar met bilateraal sensorineuraal gehoorverlies en minimaal zes maanden hoortoestelervaring. De deelnemers gebruikten Widex Moment-hoortoestellen, die

volgens NAL-NL2 werden ingesteld.

Via een app maakten deelnemers zelf twee programma's:

1. een programma met zo goed mogelijke geluidskwaliteit
2. een programma met een minder goede, maar nog acceptabele geluidskwaliteit

Daarna droegen zij beide programma's elk ongeveer een week thuis, zonder te weten welk programma actief was. Tijdens deze weken vulden zij dagelijks vragenlijsten in over geluidskwaliteit, stemming en hoorervaringen. Stemming werd onderverdeeld in zelfwaardering, vitaliteit en vermoeidheid. Daarnaast werd luistervermoeidheid over de hele week gemeten.

Samenhang tussen geluidskwaliteit, stemming en vermoeidheid

De resultaten laten een duidelijke samenhang zien: op dagen waarop de geluidskwaliteit hoger werd beoordeeld, rapporteerden deelnemers een betere stemming en positievere hoorervaringen. Dit gold voor aspecten zoals spraakverstaan, ervaren

beperkingen, participatie en de hoeveelheid concentratie die luisteren kostte.

Opvallend is dat deze effecten niet samenhangen met objectief beter spraakverstaan in ruis. In de QuickSIN-test werden geen relevante verschillen gevonden tussen de programma's.

Ook de zelfgerapporteerde hoorervaringen verschilden niet significant tussen het 'goede' en het 'draaglijke' programma. De verbetering lijkt dus vooral samen te hangen met de beleving van geluid, niet met meetbare spraakverstaan-prestaties.

Verschillen tussen deelnemers

Niet alle deelnemers reageerden hetzelfde. Negentien van de dertig hielden dezelfde voorkeur aan als in het laboratorium: het best klinkende programma bleef ook thuis favoriet.

Binnen deze groep was de stemming beter en de luistervermoeidheid lager tijdens het voorkeursprogramma (gemiddeld circa vier punten verschil op een schaal van veertig).

OPTIMALISATIE VAN GELUIDSKWALITEIT KAN SAMENHANGEN MET MINDER VERMOEIDHEID EN EEN BETERE STEMMING.

Bij elf deelnemers veranderde de voorkeur juist thuis: zij gaven de voorkeur aan het programma dat in het laboratorium minder goed werd beoordeeld. Bij deze groep werden geen significante voordelen gevonden voor het oorspronkelijk 'beste' programma.

Dit suggereert dat geluidsbeleving contextafhankelijk is en niet volledig in een laboratorium kan worden vastgelegd.

Kleine technische verschillen, meetbaar effect

De technische verschillen tussen de twee programma's waren beperkt. Het minder gewaardeerde programma gaf gemiddeld 3 tot 5 dB minder versterking tussen 1000 en 4000 Hz. Het voorkeursprogramma lag dicht bij de standaard NAL-NL2-instelling.

Ondanks deze kleine verschillen konden ze invloed hebben op hoe prettig en vermoeiend luisteren werd ervaren. Dit wijst erop dat subtiele aanpassingen in klankbalans betekenisvol kunnen zijn voor dagelijks functioneren.

Interpretatie en praktische betekenis

De auteurs stellen dat hoortoestelaanpassingen niet alleen

gericht moeten zijn op maximale spraakverstaanbaarheid of technische correctheid. Er kan ook winst liggen in het optimaliseren van geluidskwaliteit op basis van persoonlijke voorkeur.

Daarbij kan het zinvol zijn om gebruikers meer ruimte te geven om instellingen thuis te testen, bijvoorbeeld via een app, zodat de ervaring in de echte leefomgeving beter wordt meegenomen.

Beperkingen van het onderzoek

De studie heeft enkele beperkingen. De deelnemers waren geselecteerd omdat zij geluidskwaliteit belangrijk vonden, waardoor de resultaten mogelijk niet representatief zijn voor alle hoortoestelgebruikers.

Daarnaast werd een zelf samengestelde vragenlijst gebruikt voor dagelijkse ervaringen. De auteurs benadrukken dat vervolgonderzoek nodig is om de bevindingen te bevestigen.

Betekenis voor de hoorzorg

De belangrijkste conclusie is dat een technisch "goed afgesteld" hoortoestel niet automatisch de beste dagelijkse ervaring geeft. Optimalisatie van geluidskwaliteit kan samenhangen met minder

vermoeidheid en een betere stemming.

Dit pleit voor meer aandacht in de audiologische praktijk voor persoonlijke klankvoorkeuren, naast standaardmetingen zoals hoorwinst en spraakverstaan.

Daarnaast wijst ander onderzoek erop dat ook omgevingsgeluid een rol speelt: factoren zoals nagalm, geluidsniveau en geluidstype kunnen eveneens stemming, stress en luisterbelasting beïnvloeden.

Een prettige geluidsomgeving kan daarom niet alleen via hoortoestellen, maar ook in dagelijkse settings zoals thuis, op het werk en in openbare ruimtes bijdragen aan minder luistervermoeidheid en een betere stemming.

Bron: Picou EM, Balling LW, Dalzell T, Branscome K, Branda E. Optimizing Sound Quality Improves Hearing Aid Users' Moods and Listening-Related Fatigue. Trends Hear. 2026 Jan-Dec;30:23312165261431922. doi: 10.1177/23312165261431922. Epub 2026 Mar 23. PMID: 41869829; PMCID: PMC13009785.

Link: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/41869829/>

Bron: Hoorzaken.nl, René van der Wilk

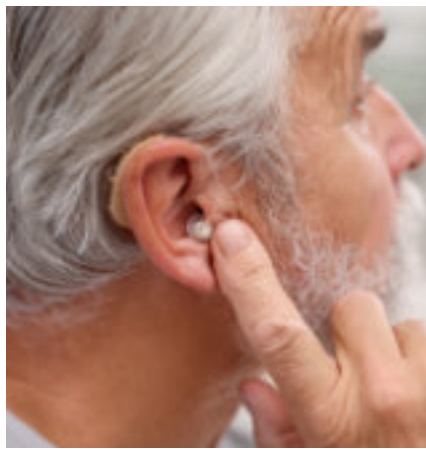
Piepende hoortoestellen in concertzalen en de opkomst van Auracast

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN
AHOSA VZW

Concertzalen bieden een rijke muzikale ervaring met grote dynamiek en veel detail, maar juist in stille passages kan een piepend hoortoestel storend opvallen. In een column in de Volkskrant beschrijft Merlijn Kerkhof hoe dit volgens recensenten in de klassieke muziek geregeld voorkomt, mogelijk bij ongeveer één op de drie concerten die hij bezoekt. Dit roept de vraag op hoe dergelijke verstoringen ontstaan én hoe concertzalen geluid toegankelijker kunnen organiseren.

Moderne hoortoestellen zijn sterk verbeterd en beschikken over geavanceerde feedbackonderdrukking, een systeem dat voorkomt dat het toestel gaat fluiten wanneer het eigen geluid opnieuw wordt opgepikt door de microfoon. Toch verschilt de kwaliteit per toestel, en bij muziek kan deze onderdrukking soms (deels) worden uitgeschakeld om vervorming te voorkomen. Dat maakt het systeem kwetsbaarder in complexe luistersituaties zoals concerten.

Feedback ontstaat vooral wanneer het toestel niet goed afsluit, bijvoorbeeld door een slecht passend oorstukje of door externe invloeden zoals een hand, hoed of omhelzing die het oor tijdelijk afsluiten. Ook versterking speelt een rol: hoe harder het toestel staat ingesteld, hoe groter de kans op feedback. In concertzalen kan dat

extra spelen omdat zachte passages juist meer versterking vragen. Daarbij merken dragers de piep vaak zelf niet op; omstanders horen het eerder.

Bij muziekweergave is de situatie extra complex. Aanhoudende of zuivere tonen kunnen door hoortoestellen soms worden verward met feedback, waardoor instellingen zorgvuldig moeten balanceren tussen geluidskwaliteit en stabiliteit. Mensen met ernstig gehoorverlies hebben bovendien meer versterking nodig, wat het risico verder vergroot.

Concertzalen gebruiken al langer systemen om toegankelijk luisteren te ondersteunen, zoals ringleiding, FM-systemen, wifi-audio en oplossingen zoals Roger. Deze systemen hebben elk hun beperkingen of vereisen extra apparatuur en compatibiliteit. Ringleiding is bekend, maar heeft bijvoorbeeld beperkingen in dekking,

signaaltype en frequentiebereik.

Steeds vaker verschuift de aandacht van individuele toestellen naar de geluidsinfrastructuur zelf. Nieuwe technologieën zoals Auracast maken het mogelijk om geluid rechtstreeks naar hoortoestellen of ontvangers te streamen, zonder afhankelijkheid van microfoons in het toestel. Dat kan de geluidskwaliteit verbeteren en de kans op feedback verminderen. Vaak zullen oude en nieuwe systemen voorlopig naast elkaar blijven bestaan in hybride vormen.

Belangenorganisaties zoals het Deutscher Hörverband en het Britse RNID pleiten voor bredere invoering van Auracast en ondersteuning in toekomstige hoortoestellen en publieke infrastructuur, terwijl bestaande systemen in de overgangsfase behouden moeten blijven.

De ontwikkeling bevindt zich daarmee in een transitie: nog niet alle hoortoestellen en zalen zijn geschikt voor directe audio, waardoor verschillende oplossingen naast elkaar bestaan. Dit onderstreept dat toegankelijk luisteren niet alleen een individuele verantwoordelijkheid is, maar ook afhangt van de manier waarop geluid in publieke ruimtes wordt ontworpen en aangeboden.

Bron: Hoorzaken.nl, René van der Wilk

Zorgbegeleiding van slechthorenden in het ziekenhuis

AUTEUR: AYÇA CELİK

Als vierdejaarsstudent Verpleegkunde aan de hogeschool Odisee in Sint-Niklaas, koos ik voor mijn bachelorproef het onderwerp: 'Hoe kunnen zorgverleners slechthorenden begeleiden tijdens een ziekenhuisopname?'.

Ik koos bewust voor dit thema omdat het mij meteen aansprak en ik al een visie had over mijn aanpak. Daarnaast heb ik zelf een vriendin die sinds haar geboorte slechthorend is. Door met haar in gesprek te gaan, kreeg ik al meer inzicht in de dagelijkse moeilijkheden die zij ervaarde. Zo werd dit onderwerp niet alleen interessant, maar ook betekenisvol voor mij.

Tijdens mijn derde jaar werkte ik mijn literatuuronderzoek uit. Ik ging op zoek naar wetenschappelijke artikels over de communicatie met dove en slechthorende personen. Uit de literatuur leerde ik dat slechthorendheid verschillende oorzaken kan hebben, vanaf asfyxie (zuurstoftekort bij de geboorte) tot bij trauma op latere leeftijd. Zo werd mij al snel duidelijk hoeveel impact slechthorendheid kan hebben op iemands leven. Naast fysieke gevolgen, brengt het ook psychische en sociale gevolgen met zich mee zoals onzekerheid en angstgevoelens.

Ook bij slechthorenden in een zorgcontext bleken er veel uitdagingen aan bod te komen. Zo bleek dat maar liefst 32,3% van de mensen van 74 jaar en ouder slechthorendheid ervaart. Dat betekent dat bij ongeveer één op drie oudere patiënten de communicatie anders moet verlopen. Met kleine aanpassingen kunnen zorgverleners hierin een groot verschil maken.

In de literatuur vond ik verschillende praktische handvaten die zorgverleners dagelijks kunnen toepassen. Denk bijvoorbeeld aan oogcontact maken, in het gezichtsveld van de patiënt staan, duidelijk

articuleren, achtergrondgeluid minimaliseren en vakjargon vermijden. Ook de teach-backmethode (terugvraagmethode) gebruiken en de spreektaal aanpassen kunnen ervoor zorgen dat de informatie beter wordt begrepen. Hoewel deze aanpassingen klein lijken, kunnen ze de communicatie tussen zorgverlener en zorgvrager wel optimaliseren. Dit draagt op lange termijn ook bij aan betere gezondheidsuitkomsten.

Met deze kennis in mijn achterhoofd wou ik dit jaar ook praktisch aan de slag gaan. Samen met mijn externe begeleiders van AHOSA vzw besloot ik een vorming uit te werken. In februari gaf ik deze vorming aan verpleegkundigen van het geriatrisch dagziekenhuis van Vitaz in Sint-Niklaas. Ik koos bewust voor geriatrisch verpleegkundigen, omdat zij vaak in contact komen met patiënten die slechthorendheid kunnen ervaren.

Het doel van de vorming was om verpleegkundigen concrete handvaten te geven om beter om te gaan met slechthorende patiënten. De vorming bestond uit een interactief spel waarbij men zelf slechthorendheid kon ervaren en een presentatie. De feedback die ik achteraf kreeg, was heel positief. Dit gaf mij het gevoel dat ik met deze vorming echt een verschil heb kunnen maken.

Wat ik mooi vond, is dat de vorming aan iedereen kan gegeven worden en niet enkel aan zorgverleners. Met mijn bachelorproef hoop ik dat ik ook een kleine bijdrage heb geleverd aan een betere zorg voor slechthorende patiënten.

Tot slot wil ik graag mijn externe begeleiders van AHOSA vzw bedanken voor hun begeleiding en feedback de afgelopen twee jaar.

Ik ben trots dat ik deze bachelorproef tot een goed eind heb kunnen brengen en iets heb kunnen betekenen voor slechthorende patiënten.

Gezinsgerichte hoorzorg verbetert communicatie

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN
AHOSA VZW

Gehoorverlies heeft gevolgen die verder reiken dan alleen de persoon die minder goed hoort. Ook partners, familieleden en andere naasten ondervinden dagelijks de impact van communicatieproblemen. Gesprekken moeten vaker worden herhaald, televisie of radio staat harder en sociale situaties kunnen meer inspanning vragen. Tijdens een online symposium van Sonova en Schoonenberg voor hoorzorgprofessionals stond daarom centraal hoe gezinsgerichte hoorzorg kan bijdragen aan betere communicatie, meer begrip en betere behandelresultaten. Onder meer prof. Louise Hickson en dr. Barbra Timmer bespraken recente onderzoeksinzichten over de rol van naasten en de invloed van stigma rond gehoorverlies.

Volgens onderzoekers verandert gehoorverlies de communicatie binnen een relatie of gezin vaak ingrijpend. Partners en familieleden passen hun gedrag aan door bijvoorbeeld harder te spreken of vaker dingen te herhalen, terwijl mensen met gehoorverlies sociale situaties soms gaan vermijden omdat gesprekken te vermoeiend worden. Deze wisselwerking kan invloed hebben op hoe mensen omgaan met hun gehoorproblemen en op het moment waarop zij hulp zoeken.

Uit onderzoek blijkt dat partners en familieleden vaak een belangrijke rol spelen bij het herkennen van

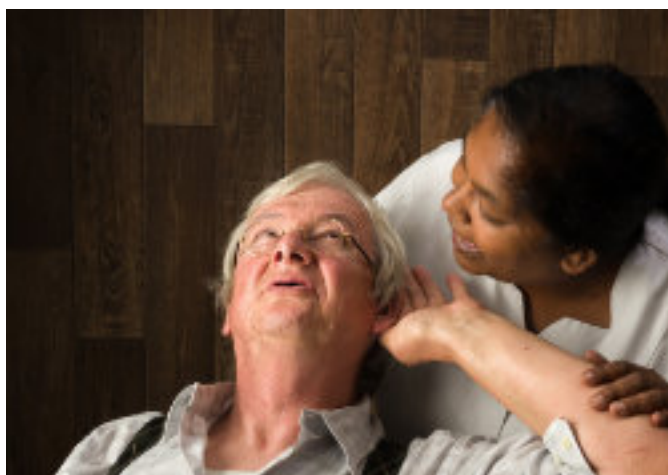
gehoorproblemen en het aanmoedigen om een gehoortest te laten uitvoeren of een audicien te bezoeken. Wanneer naasten actief betrokken worden bij het traject, kunnen zij aangeven in welke dagelijkse situaties communicatieproblemen ontstaan en welke momenten het meest belastend zijn. Dat helpt professionals om een vollediger beeld te krijgen van de hoorproblemen en de ondersteuning die nodig is.

Audiologen en audiciens adviseren daarom steeds vaker om een partner of familielid mee te nemen naar afspraken. Een naaste kan extra informatie geven, maar ook helpen om adviezen later samen te bespreken en toe te passen. Dat is ook belangrijk bij het gebruik van hoortoestellen, omdat de aanpassing aan nieuwe geluiden en verschillende luistersituaties tijd vraagt. Steun vanuit de directe omgeving kan het gebruik van hoorhulpmiddelen vergemakkelijken en stimuleren.

Daarnaast benadrukken onderzoekers dat communicatieaanpassingen van beide gesprekspartners nodig zijn. Strategieën zoals elkaar aankijken tijdens het spreken, rustiger praten in plaats van harder spreken en achtergrondgeluid beperken, kunnen gesprekken minder vermoeiend maken en misverstanden verminderen.

De gezinsgerichte aanpak binnen de audiologie krijgt daarom steeds meer aandacht. Door partners en familieleden actief te betrekken bij voorlichting, begeleiding en besluitvorming kan de hoorzorg beter aansluiten bij het dagelijks leven van mensen met gehoorverlies. Onderzoek laat zien dat dit niet alleen leidt tot betere communicatie en meer tevredenheid over hoortoestellen, maar ook de kans vergroot dat hoorhulpmiddelen daadwerkelijk worden gebruikt. Tijdens het symposium was er daarnaast aandacht voor stigma rond gehoorverlies en hoortoestellen en de invloed daarvan op het zoeken naar hulp en het accepteren van ondersteuning.

Bron: Hoorzaken.nl, René van der Wilk

Verruim je blik: Wist je dit al?

SAMENGEVAT DOOR DE REDACTIE VAN
AHOSA VZW

AZ Groeninge zet toegankelijkheidscoaches in

AZ Groeninge in Kortrijk is het eerste Vlaamse ziekenhuis dat 2 toegankelijkheidscoaches inzet voor patiënten met een beperking. Ze helpen mensen met onder meer autisme, doofheid, een visuele beperking of mobiliteitsproblemen door afspraken voor te bereiden, mee te gaan naar consultaties en medische uitleg duidelijk toe te lichten. Ook zorgpersoneel kan hun hulp inschakelen.

De coaches bieden extra structuur en ondersteuning, zodat patiënten meer rust en vertrouwen ervaren en het zorgteam zich op de medische zorg kan focussen. Het project loopt voorlopig 2 jaar en kwam er op initiatief van de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap. Een gelijkaardige werking bestond al in Luik.

Bron: Michel Vermeersch

Voorkeurtolken instellen per tolkurenpakket

Nieuw in tolkaanvraag.be: je kan nu per tolkurenpakket (zoals L-uren, S-uren, O-uren, enz.) één of meerdere voorkeurtolken instellen. Daarnaast kan je aangeven of je tolkaanvragen standaard zichtbaar zijn voor alle tolken of enkel voor je voorkeurtolken.

Wanneer je daarna een nieuwe tolkaanvraag indient via dat tolkurenpakket, worden je voorkeurtolken automatisch ingevuld in het aanvraagformulier. Ook de gekozen zichtbaarheid van de opdracht wordt automatisch overgenomen. Tijdens het invullen van een nieuwe aanvraag kan je deze gegevens nog altijd aanpassen.

Bron: CAB Vlaanderen vzw

Herkenningsbordje voor slechthorende bestuurders en slachtoffers

SPOED112 ontwikkelde op vraag van een MUG-dienst een compact en opvallend herkenningssysteem om slechthorende bestuurders en slachtoffers sneller te kunnen identificeren in noodsituaties. Het gaat om een 12x12 cm onverwoestbaar dibond autobordje, eenvoudig te bevestigen met zuignappen, in combinatie met een reflecterende sticker.

Dankzij de duidelijke visuele signalering kunnen hulpdiensten sneller inspelen op specifieke communicatiebehoeften, wat de efficiëntie en veiligheid in acute situaties verhoogt. Het bordje is herbruikbaar, goed zichtbaar en ontworpen voor gebruik in stressvolle omstandigheden.

Meer informatie over dit product is te vinden via onze webshop:

<https://www.spoed112.com/product/autobordje-reflecterende-sticker-beperkt-gehoor-limited-hearing/>

CIICA vierde zijn vijfde verjaardag op de Internationale Dag van het CI

Op 25 februari, tevens de Internationale Dag van de Cochleaire Implantatie (CI), vierde CIICA zijn vijfde verjaardag. Ter gelegenheid hiervan werd het nieuwe rapport: 'Gehoorscreening bij volwassenen: waarom wachten?' gelanceerd. Hierin wordt nogmaals de waarde van gehoorscreening bij volwassenen benadrukt. Geheeroverlies bij volwassenen is wereldwijd één van de meest voorkomende en onderkende gezondheidsproblemen, met aanzienlijke gevolgen voor communicatie, geestelijke gezondheid, cognitieve achteruitgang en dementie. Tegelijk is er stevig bewijs dat het vroegtijdig aanpassen van moderne hoortoestellen deze problemen in belangrijke mate kan voorkomen en verhelpen. Hoortoestellen zijn veilig, vrij eenvoudig aan te passen en de hoortechnologieën worden steeds gesofisticeerder. Vroegtijdige interventie verhoogt bovendien de economische productiviteit en verlaagt de kosten op lange termijn voor de gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.

Ondanks sterk bewijs voor de voordelen van het vroegtijdig aanpassen van moderne hoortoestellen, voorzien de meeste landen nog steeds geen nationale

gehoorscreenings-programma's voor volwassenen. Screeningsmethoden zijn nochtans betrouwbaar en kosteneffectief en gehoorverlies kan succesvol worden behandeld. Gehoorscreening voor volwassenen zou mensen sneller en eerder toegang geven tot de nieuwste hoortechnologieën en daarmee hun effectiviteit verhogen. Gezondheidssystemen zouden dan ook systematische gehoorscreening moeten integreren in hun strategieën voor de volksgezondheid.

Het rapport van CIICA pleit daarom voor de erkenning van de invloed van gehoorverlies op cognitieve gezondheid, de opname van gehoorzorg in de strategische gezondheidsplanning, het bevorderen van vroegtijdige interventie zoals het tijdig aanpassen van hoortoestellen en cochleaire implantaten en eenvoudige toegang tot actuele informatie, hulpmiddelen en ondersteuning om actie te ondernemen tegen gehoorverlies.

Samengevat door Ria Hillewaert

Bron: <https://ciicanet.org/resources/adult-hearing-screening-why-wait/>

MED-EL

RCB Pro oplaadbare batterijen voor SONNET: een hele dag luistercomfort

Goed horen betekent vrij kunnen leven. Of het nu gaat om een drukke schooldag, een lange werkvergadering, sporten of een gezellige avond met familie en vrienden – een betrouwbaar cochleair implantaat is onmisbaar. Daarom introduceert MED-EL de nieuwe **RCB Pro oplaadbare batterijen** voor SONNET.

De nieuwe generatie RCB Pro batterijen combineert een langere gebruiksduur met een ergonomisch ontwerp en meer flexibiliteit. SONNET-gebruikers kunnen kiezen uit twee opties:

- Standard Pro batterij biedt een gebruiksduur tot 23 uur.
- Micro Pro batterij biedt een gebruiksduur tot 12 uur.

Het opladen gebeurt door gebruik te maken van de SONNET Charging Unit Pro. Adapters of extra accessoires zijn niet langer nodig, de nieuwe RCB Pro batterijen klikken rechtstreeks op de audioprocessor. Hierdoor wordt het gebruik nog makkelijker. Het nieuwe batterijsysteem is zowel compatibel met SONNET 3 als met eerdere generaties SONNET audioprocessoren.

Het nieuwe RCB Pro batterijsysteem kan besteld worden via de MED-EL Webshop of via het ziekenhuis. Voor meer informatie kan u steeds terecht bij uw audioloog.

Eén aanspreekpunt handicap

In de laatste nieuwsbrief van het VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap) en deze van het Vlaams Patiëntenplatform werd heel wat aandacht besteed aan de installatie van één aanspreekpunt handicap.

‘We installeren één aanspreekpunt handicap’ is één van de acties uit de conceptnota ‘Naar een vernieuwd, geïntegreerd zorg- en ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap’ van minister Gennez die het VAPH uitvoert binnen het programma Hervormingen. Deze nota werd besproken op de Vlaamse Regering op 23/05/2026. In Vlaanderen zijn er een groot aantal organisaties die mensen met een handicap informeren. Toch blijken mensen met een handicap, hun netwerk of de diensten in de eerste lijn hun weg niet vlot te kunnen vinden in het zorglandschap, daarom wordt één aanspreekpunt handicap geïnstalleerd, dat laagdrempelig en lokaal verankerd wordt binnen de werking van de eerste lijn.

In opdracht van het VAPH onderzoeken het Kenniscentrum Gezinswetenschappen van de hogeschool Odisee, het Steunpunt Mens en Samenleving (SAM) en het Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg, aan de hand van een vragenlijst, hoe dit aanspreekpunt handicap vorm te geven. Deze vragenlijst kon ingevuld worden tot 6/5/2026 door zowel professionele actoren als individuele personen met een handicap. De bedoeling van deze vragenlijst is een beter begrip van:

- welke informatie mensen zoeken;
- waar mensen vandaag terecht kunnen met vragen;
- wat mensen verwachten van één aanspreekpunt handicap.

De vragen peilen eerst naar zelfredzaamheid; in welke mate is de persoon met een handicap zelf, met (beperkte) hulp of helemaal niet in staat de juiste informatie te zoeken over zorg, ondersteuning, hulp of

rechten die voor hem/haar belangrijk zijn, daarover keuzes te maken en de administratieve weg te volgen. Dan volgen vragen m.b.t. de handicap (fysisch, psychisch, meervoudig...), of er ondersteuning aanwezig is en zo ja, welke.

Een aantal mogelijkheden tot hulp, (financiële) rechten, zorg en/of ondersteuning wordt opgesomd, met de vraag of deze instellingen gekend/ gebruikt worden. Voorbeelden zijn algemene diensten, gebruikersverenigingen, patiëntenverenigingen, VAPH-gefinancierde diensten... Als een instelling welgekend maar niet gebruikt wordt, zijn er bijkomende vragen naar de redenen daarvoor.

Daarna komt infogaring aan bod: wat moet beter om betrouwbare informatie te vinden en te begrijpen? Welke aspecten zijn meer of minder belangrijk zoals begrijpelijk taalgebruik, online of info op papier, mogelijkheid tot persoonlijk contact...? Welke info werd het voorbije jaar opgezocht?

De laatste vragen gaan over de verwachtingen naar de hulpverlener en naar de dienstverlening van een organisatie bij vragen.

De vragenlijst sluit af met de herhaling van de doelstelling: de overheid wil het makkelijker maken om met alle vragen rond handicap terecht te kunnen bij één aanspreekpunt. En de eindvraag was natuurlijk om de eigen verwachtingen te verwoorden.

Hopelijk hebben heel wat mensen deze vragenlijst ingevuld zodat het aanspreekpunt inderdaad zal tegemoetkomen aan de vraag naar gemakkelijk bereikbare informatie.

Samengevat door Viviane

Bronnen: nieuwsbrief VAPH, nieuwsbrief Vlaams Patiëntenplatform - 2 april 2026

Ik leg mijn oor te luisteren bij...

Cato Philips

INTERVIEW DOOR: SARAH CLEMENT
LOGOPEDIST-AUDIOLOOG CAR SINT-LIEVENSPOORT

Cato is in 2021 afgestudeerd als master in de audiologie aan de UGent. Daarna is ze gestart met een doctoraat aan het Universitair Ziekenhuis Antwerpen waar ze samen met haar promotoren een grootschalig longitudinaal onderzoek uitvoert: 'Hear Again, Work Again'. Ze combineert dit met een job in het klinisch werkveld waar ze dagelijks in contact komt met mensen met gehoorverlies.

Wat houdt het onderzoek 'Hear Again, Work Again' precies in?

We onderzoeken de impact van gehoorverlies op het functioneren op het werk. Hierbij bestaat onze onderzoekspopulatie uit een grote groep mensen met ernstig gehoorverlies, zowel gehoorverlies aan beide oren als eenzijdig gehoorverlies zoals single-sided deafness en asymmetrisch gehoorverlies met of zonder hooroplossingen. Bij de hooroplossingen includeren we hoortoestellen, BAHA's (beengeleidingstoestellen) en CI's (cochleaire implantaten). We werken met gevalideerde vragenlijsten rond productiviteit en nood aan herstel na het werk.

Wat was de aanleiding naar dit onderzoek?

De aanleiding komt rechtstreeks uit de praktijk. Veel patiënten geven aan dat werken hen enorm veel energie kost. Ze slaan bijvoorbeeld sociale momenten zoals de lunch over omdat ze 's avonds anders volledig uitgeput zijn. Als we in de literatuur gingen kijken, vonden we wel studies over de impact van gehoorverlies op het werk, maar die

waren vaak kleinschalig en er werden weinig gevalideerde vragenlijsten gebruikt. Daarom zijn we gestart met het project 'Hear Again, Work Again', een grootschalige longitudinale studie om de impact van gehoorverlies op het werk na te gaan aan de hand van gevalideerde vragenlijsten.

Wat zijn de belangrijkste resultaten tot nu toe?

Mensen met gehoorverlies aan beide oren scoren hoger op productiviteitsverlies en hebben een grotere nood aan herstel na het werk dan normaalhoorende personen. Daarnaast zien we ook een verhoogd risico op langdurige arbeidsongeschiktheid. Opvallend is dat mensen met eenzijdig of asymmetrisch gehoorverlies dezelfde klachten en impact ervaren als mensen met gehoorverlies bij beide oren.

Welke problemen ondervinden slechthorenden op het werk?

Vooral luistervermoeidheid. Luisteren vraagt continu inspanning, wat zich opstapelt doorheen de dag. Vaak is er geen energie meer over voor sociale activiteiten. Daarnaast treden er communicatieproblemen op in rumoerige omgevingen. Mensen trekken zich soms sociaal terug en er is vaak ook onbegrip van collega's of werkgevers. Veel mensen werken aan een open landschapsbureau en ondervinden veel hinder van collega's die vaak telefoneren.

Zijn er hier oplossingen voor?

Hoorhulpmiddelen spelen een belangrijke rol. Naast de klassieke

hoortoestellen, BAHA's en CI's, bestaan er ook andere hoorhulpmiddelen zoals solo-apparatuur en wek- en waarschuwingssystemen. Hiervoor kan men terugbetaling aanvragen via de VDAB of het VAPH. De voorwaarden voor terugbetaling hangen af van verschillende individuele factoren waar de audioloog meer informatie over kan geven. Daarnaast hebben we verschillende stakeholder meetings georganiseerd met verschillende partijen zoals artsen, mutualiteiten, werknemersorganisaties. Hieruit leerden we dat er al heel wat ondersteuningsmogelijkheden bestaan in Vlaanderen. De VDAB kan bv. een werkplekanalyse doen en ondersteuning bieden, zoals aanpassingen op de werkvloer of financiële premies voor werkgever en werknemer. Ook organisaties zoals Emino kunnen helpen met loopbaanbegeleiding, omscholing en re-integratie. Indien men na arbeidsongeschiktheid terug aan het werk wil gaan, kan men hiervoor ook terecht bij organisaties zoals Emino, de mutualiteiten of de VDAB.

Heb je nog een laatste tip voor personen met gehoorverlies op het werk?

Wacht niet af. Het is belangrijk om proactief aan te geven wat moeilijk loopt en samen met de werkgever en collega's naar oplossingen te zoeken. Kleine aanpassingen kunnen een groot verschil maken!

Heel erg bedankt voor dit interview, Cato!

Hoorhulp in de kijker: ROGER

INTERVIEW DOOR: SARAH CLEMENT
LOGOPEDIST-AUDIOLOOG CAR SINT-LIEVENSPPOORT

Voor deze rubriek interviewden we Sara Tryhou, werkzaam bij Phonak. Sara is logopediste en audioloog van opleiding en werkt ondertussen drie jaar bij Phonak, waar ze zich volledig toelegt op de Roger hoorhulpmiddelen. Haar rol is om ondersteuning te bieden aan klanten bij firma's zoals zelfstandige audiologen en revalidatiecentra. Daar volgt ze op hoe proefperiodes verlopen, of aanvragen vlot gaan en hoe klanten nog beter ondersteund kunnen worden. Daarnaast geeft ze ook opleidingen wanneer er nieuwe producten of updates zijn.

ROGER IS EEN SLIMME DRAADLOZE TECHNOLOGIE DIE SPRAAK RECHTSTREEKS NAAR HOORTOESTELLEN EN COCHLEAIRE IMPLANTATEN VERZENDT EN ZO DE BEPERKINGEN VAN HOORTOESTELLEN/COCHLEAIRE IMPLANTATEN OVERBRUGT.

Dag Sara, wat is Roger precies?

Roger is een slimme draadloze technologie die spraak rechtstreeks naar hoortoestellen en cochleaire implantaten verzendt en zo de beperkingen van hoortoestellen/cochleaire implantaten overbrugt. Het zorgt ervoor dat er opnieuw comfortabel geluisterd kan worden in complexe luistersituaties zoals op afstand of in lawaai. Praktisch bestaat Roger uit een draadloos zender-ontvangersysteem. Je hebt een Roger microfoon nodig als zender en een hoortoestel of CI als ontvanger. Het is een plug-and-play systeem: één keer koppelen bij de audioloog en daarna blijft alles verbonden.

Waarom is Roger zo'n meerwaarde?

Hoortoestellen zijn al sterk geëvolueerd, maar twee hardnekkige problemen blijven bestaan. Het eerste probleem is luisteren vanop afstand. Hoortoestellen nemen stemmen goed op tot ongeveer 1,5 à 2 meter. Van zodra de afstand toeneemt, wordt het moeilijk. Het tweede probleem is luisteren in lawaai. Ondanks alle technologie blijft verstaan in rumoer voor veel mensen lastig. Roger pakt dat aan door de stem van de spreker 12 dB boven het omgevingslawaai te brengen. Dat zorgt voor minder luistervermoeidheid en meer comfort.

Er bestaan meerdere microfoonssystemen. Wat is uniek aan Roger?

Er zijn drie zaken die Roger uniek maken:

1. Adaptief geluidsniveau: Als het omgevingslawaai toeneemt, wordt Roger op basis hiervan bijgesteld, zodat de stem van de spreker 12 dB boven het achtergrondlawaai uitstijgt.
2. Universeel: Roger werkt met vrijwel alle merken. Binnen de Sonova-groep (Phonak, Unitron, Advanced Bionics) is er volledige draadloze integratie en zijn er geen extra accessoires nodig. Bij andere merken wordt de verbinding

gemaakt via accessoires: een fysiek schoentje, Roger neckloop, Roger X.

Hoortoestel en AB CI met RogerDirect

Roger nekloop

Design-geïntegreerd

3. MultiTalker Network: Dit netwerk biedt de mogelijkheid om meerdere Roger microfoons te combineren en stelt u in staat om in elke situatie met meerdere sprekers te communiceren. De stem die het hardst klinkt zal doorgestuurd worden. Één microfoon is bij een vergadering van 10 personen onvoldoende. Met meerdere Roger Table Mics die onderling communiceren, wordt automatisch de persoon die het hardst spreekt doorgestuurd. Bij een lezing bijvoorbeeld kan één spreker met een microfoon gekoppeld worden aan meerdere Roger ontvangers, wat ideaal is voor het luisteren in grotere groepen.

Welke Roger systemen bestaan er allemaal voor slechthorende volwassenen?

De Roger On, de Roger Select, de Roger Table Mic en de Roger Focus.

De Roger on en Roger Select kunnen beide als tafelmicrofoon en als presentator modus gebruikt worden. Het zijn veelzijdige microfoons die de beste prestaties bieden in kleine gezelschappen zoals restaurants of een verjaardag. Als tafelmicrofoon werken ze op een straal van anderhalve meter en zijn ze ideaal voor groepsgesprekken met 4 à 5 personen. Hierbij wordt de stem van de spreker die het luidst aan het woord is rechtstreeks doorgestuurd naar de hoortoestellen/CI's. Bij de presentator modus wordt de microfoon aan de gesprekspartner gegeven, waarbij de microfoon op 20 cm afstand van de mond gepositioneerd moet worden. Indien de microfoon te laag hangt, wordt het signaal niet voldoende doorgestuurd. Beide microfoons maken het ook mogelijk om het geluid van de TV automatisch naar de hoortoestellen/CI's door te sturen. De Roger On kwam als laatste op de markt en biedt nog extra functies:

- **Interviewmodus:** de Roger On kan los in de hand gehouden worden en pikt de stem van de spreker voor u op in een beam van 60 graden waardoor je gericht kan luisteren naar één spreker voor je. Als je de Roger connecteert met je telefoon kan je ook naar een beam van 180 graden gaan, wat handig is bij paneldiscussies.
- **Headsetmodus:** Een belangrijke modus voor mensen aan het werk. De Roger On kan geconnecteerd worden via een kabel aan de computer/laptop en kan zo het signaal doorsturen naar de hoortoestellen/CI's. Via de Roger On kan je ook terugspreken en zo wordt het signaal doorgestuurd naar de gesprekspartner.
- **Stereo geluid:** betere beleving bij TV en multimedia
- **Extra functies voor personen met hoorapparaten/CI's van Sonova:** Phonak, Unitron, Advanced Bionics. Via de applicatie kan je een stereo modus installeren waarbij lokalisatie naar links/rechts mogelijk wordt bij een gesprek aan tafel. Het bereik kan ook vergroot worden van 25 meter tot 50 meter in ideale omstandigheden

RogerSelect™3

Roger On 3

Hoe gebruiksvriendelijk zijn deze Roger systemen? Kunnen er wel eens moeilijkheden optreden bij het gebruik ervan?

De gebruikers ervaren de Roger On en Roger Select als heel gebruiksvriendelijk. Het is praktisch gewoon plug-and-play. Wat wel vaker als probleem aangekaart wordt,

is dat hoortoestellen ook nog actief blijven en stemmen rondom gaan versterken. Bijvoorbeeld: je zit in een druk restaurant met veel lawaai achter je, dan hoor je via de hoortoestellen ook de stemmen van achteren luider. Wat veel gebruikers echter niet weten, is dat Sonova gebruikers (Phonak, AB en Unitron) via de myPhonak, AB Remote of Unitron Remote plus app de balans van het signaal kunnen regelen. In een restaurantsituatie wordt het signaal meestal verdeeld: 50% via de Roger-microfoon en 50% via de hoortoestellen. Je hoort dus zowel de spreker als de omgevingsgeluiden. Via de app kan je deze balans zelf aanpassen. In het restaurant kan je de focus volledig op de Roger-microfoon zetten (100%), zodat je je beter kan concentreren op de persoon die voor je zit. Omgekeerd kan je ook meer omgevingsgeluid toelaten. Bijvoorbeeld tijdens het tv-kijken kan je de balans meer richting de hoortoestellen schuiven. Als je partner dan iets zegt, kan je het gesprek beter horen wanneer het Roger-signaal iets zachter staat. **Dat is belangrijk om te weten!**

Wat is de rol van de Roger Table Mic dan precies?

De Roger Table Mic wordt standaard geleverd in sets van twee en is ontworpen voor gebruik in gestructureerde situaties, zoals vergaderingen.

De sets worden centraal op een tafel geplaatst en zijn omnidirectioneel, wat betekent dat ze geluid uit alle richtingen (360°) oppikken. Dankzij hun ontwerp kunnen ze stemmen van meerdere sprekers tegelijk registreren, zonder dat iemand zich specifiek naar de microfoon moet richten. Dit maakt ze bijzonder geschikt voor groepsgesprekken. Table Mics hebben doorgaans een groter bereik dan de Roger On en Roger Select: 3 meter in plaats van 1,5 meter. Ze zijn bovendien zeer gevoelig. Dat is een voordeel om zachte stemmen op te vangen, maar betekent ook dat ze gemakkelijk achtergrondgeluid, echo en rumoer registreren. In een rustige, goed gecontroleerde omgeving werkt dit uitstekend. In een drukke of lawaaiige omgeving kan dit echter een nadeel zijn, omdat er veel ongewenst geluid wordt opgepikt. De microfoons zijn voorzien van een afstandsbediening om ze te muten en unmuten. Tijdens pauzes of wanneer er geen actieve spreker is, kan je de microfoon muten.

Wanneer kan de Roger Focus een meerwaarde bieden?

De Roger Focus is een kleine ontvanger zonder hoortoestel die achter het oor gedragen wordt. Via de handige volumeknop kan het volume ingesteld worden naar wens. Bij de Roger Focus is de voorwaarde dat de gebruiker nog minstens één goedgehoord oor heeft. Het kan een oplossing bieden voor goedgehoorende mensen

met concentratieproblemen of moeilijkheden met spraakverstaan in moeilijke luisteromstandigheden. Daarnaast kan het de mogelijkheid bieden voor personen met éénzijdig gehoorverlies of asymmetrisch gehoorverlies om het geluid stereofonisch aan te bieden.

Is het mogelijk om terugbetaling te krijgen voor Roger?

In Vlaanderen zijn er verschillende instanties zoals VDAB, VAPH en AGODI die mogelijkheden bieden voor terugbetaling. De terugbetaling hangt af van verschillende factoren zoals bijvoorbeeld de graad van het gehoorverlies, de situaties waarbij het gebruikt zal worden en de leeftijd van de gebruiker. Daarom verwijzen we graag door naar de audioloog om de mogelijkheden individueel te bekijken.

Super. Heel erg bedankt voor het interview, Sara!

Hieronder volgt tenslotte nog een afbeelding van verschillende luistersituaties waarbij Roger allemaal ingezet kan worden.

Privésituaties

Uit eten met vrienden of familie

Gesprekken voeren aan een eettafel en rumoerige restaurants kunnen uitdagende luistersituaties zijn. Roger vermindert storend lawaai en helpt u deelnemen aan het gesprek.

Thuis

Roger vermindert achtergrondlawaai zoals van keukenapparatuur of van de tv, zodat u van gesprekken met familie en vrienden kunt genieten.

Op feestjes

Wanneer muziek wordt gedraaid en mensen praten en lachen, maakt de interviewmodus het mogelijk om gesprekken gemakkelijker te volgen doordat u zich volledig op de spreker kunt richten.

Privésituaties

TV kijken

Roger microfoons kunnen eenvoudig worden aangesloten op de audiouitgang van uw tv, zodat u uw favoriete programma's weer kunt horen zonder iets te missen.

Tijdens het sporten

Wanneer een instructeur een Roger microfoon draagt, kunt u instructies beter horen en deelnemen aan de activiteit.

In de auto

Motorgeluiden en verkeersgeluiden maken het voeren van gesprekken lastig. Door een Roger microfoon te gebruiken, wordt het eenvoudiger om te kunnen horen wat er gezegd wordt.

Situaties op het werk

Kleine vergaderingen

Plaats een microfoon op de tafel om de input van al uw collega's te kunnen horen.

Vergaderingen met een hoofdspreker

Gebruik een draagbare Roger microfoon voor de presentator in combinatie met de tafelmicrofoon om alle deelnemers te kunnen horen.

Eén-op-één

In een omgeving met veel geluiden of lawaai hangt u de Roger microfoon om de nek van een collega of bevestigt u deze op zijn of haar kleding.

Situaties op het werk

Grote vergaderingen

Gebruik meerdere Roger microfoons om alle stemmen op te vangen.

Informeel overleg

In spontane vergaderingen en werkplaatsen waar mensen veel bewegen, kunt u de interviewmodus gebruiken om zich te concentreren op de spreker. U richt de microfoon op de spreker.

Online vergaderen

Met Roger technologie kunt u verbinding maken met uw laptop, tablet of smartphone om deel te nemen aan en te communiceren tijdens online vergaderingen. De Roger On beschikt over een speciale headsetfunctie.

Generatie X van SANDY

GESCHREVEN
DOOR SANDY

Het is eind mei, en we hebben al enkele tropisch warme dagen achter de rug... Zelf heb ik het toch liever iets koeler.

De warmte zorgt zelfs soms voor wat irritatie aan mijn CI, maar gelukkig niets ergs. Wel vind ik het leuk om nu één oor 'vrij' te hebben. Met een hoorapparaat is je oor toch altijd een hele dag afgesloten en dan kan het soms als een bevrijding voelen als je 's avonds je hoorapparaat uit doet.

Tegenwoordig zijn hoorapparaten en CI allemaal oplaadbaar terwijl vroeger batterijtjes nodig waren. Dat heeft toch zijn voor- en nadelen. Je moet nu niet meer zorgen dat je altijd en overal batterijtjes op zak hebt en je komt ook niet meer voor verrassingen te staan als plots een batterijtje leeg is (soms op een ongunstig moment). Dus op zich is het wel gemakkelijk dat je 's avonds je toestellen in hun oplader steekt en 's morgens weet dat je een hele dag verder kan. Toch vind ik hier ook wel wat nadelen aan verbonden. Als je op reis gaat of naar het ziekenhuis moet, dien je telkens de opladers mee te nemen. Meestal zijn er overal wel voldoende stopcontacten voorzien, maar wat als dat eens niet zo zou zijn? Of wat als er een grote elektriciteitspanne of stroomstoring is? In het nieuws hoor je soms dat we een noodpakket moeten voorzien voor als er zich eens een 'ramp' zou voordoen, maar je kan je niet overal tegen wapenen. Want zonder elektriciteit kunnen onze toestellen niet opladen en zonder toestellen wordt het voor ons heel moeilijk. Ik wil niemand schrik aanjagen, maar ik heb hier wel al over nagedacht. Ergens zijn we toch wel heel afhankelijk dus van het elektriciteitsnet. Opladers kunnen trouwens ook gewoon kapot gaan. Zelf heb ik mijn hoormiddelen echt nodig om te kunnen functioneren (dat zal bij de meesten onder jullie wel zo zijn).

Vroeger voelde ik mij soms een beetje verloren, omdat ik tussen de wereld van de horenden en doven in zit. Je kan nooit helemaal mee met de horende wereld en je hoort ook niet thuis bij de doven die communiceren met gebarentaal. Die doven hebben hun eigen gemeenschap en ergens leek het me ook wel fijn om daar bij te horen. Ik heb gebarentaal ook altijd heel fascinerend gevonden. Nu kijk ik daar wat anders tegenaan. Iedereen maakt natuurlijk zijn eigen keuze. Er is bij ons op het werk een vrouw begonnen (op een andere afdeling en een andere locatie), die doof is en geen hoorhulpmiddelen wil/ heeft. Ik heb haar zelf nog niet gezien, maar ik hoorde wel al van collega's van haar dat het toch niet zo evident is. Een paar dagen of uren heeft ze wel een tolk, maar de rest van de tijd is het dus heel moeilijk om met haar te communiceren. Als ik dat hoor, vraag ik mij wel af waarom iemand ervoor kiest om geen hulpmiddelen te gebruiken. Ik denk dat het toch vrij eenzaam moet zijn als je zo geen band kan opbouwen met collega's en toch een beetje op je eigen eiland zit. Ergens ben ik dan blij dat ik er wel voor kies om te proberen deel uit te maken van de horende wereld, ook als is dat niet altijd gemakkelijk en heb je soms het gevoel er toch niet echt bij te horen. Maar zoals gezegd moet iedereen voor zichzelf die keuze maken en doen waar hij zich het beste bij voelt. Uiteindelijk zijn we allemaal mensen die gewaardeerd en aanvaard mogen worden zoals ze zijn!

Lieve groetjes, Sandy

Sofies hoorwereld XV: Muziek is meer dan horen – Stefans beleving op Sencity

Mijn naam is Sofie. Ik ben slechthorend, een bezige mama van 35, en al meer dan een jaar co-ouder. In de eerste OorEnZo van 2026 schreef ik dat Sencity, een festival rond muziekbeleving voor dove en slechthorende bezoekers, op mijn wishlist stond. Zelf geraakte ik er midden april helaas niet, maar via Stefan, een Duitstalige slechthorende kennis die ook Nederlands spreekt, kon ik toch meeluisteren naar hoe hij het festival beleefde. Zijn verhaal maakte vooral één ding duidelijk: muziek beleven is veel meer dan alleen horen.

Ontmoeten

Hoewel je bij een festival spontaan aan muziek denkt, was dat voor Stefan niet de belangrijkste reden om naar Sencity af te zakken. Voor hem draaide het vooral om ontmoeting. Andere dove en slechthorende mensen leren kennen, ervaringen delen en zien hoe in Nederland wordt omgegaan met toegankelijkheid en muziekbeleving: dat stond voor hem centraal.

Dat verbaast me eerlijk gezegd niet. Stefan is iemand die actief contact zoekt met andere slechthorenden en doven, zowel online als offline, en die geregeld bijeenkomsten organiseert of mee opstart in Duitsland.

Tegelijk bleek net dat ontmoeten niet altijd vanzelfsprekend. Veel bezoekers kwamen al in bestaande vriendengroepen, en in een drukke zaal gesprekken voeren blijft moeilijk als je geen gebarentaal beheerst.

Stefan vertelde dat er vaak vooral glimlachen en korte interacties waren, maar minder echte gesprekken.

Opvallend vond hij ook dat dove en slechthorende bezoekers niet noodzakelijk in de meerderheid waren. Er waren veel horenden aanwezig die vanuit hun werk, onderzoek of opleiding bezig zijn met doofheid en slechthorendheid. Sommige gesprekken vond hij interessant en warm, maar soms voelde het volgens hem ook alsof dove en slechthorende bezoekers bekeken of bestudeerd werden. "Alsof we in een kooi zaten," omschreef hij het ergens tijdens ons gesprek. Ik ben benieuwd of dat andere festivalgangers dit ook zo ervaren hebben.

Dat vond ik een interessant spanningsveld. Een inclusief evenement creëren is duidelijk meer

dan toegankelijkheid voorzien alleen. Ook de sfeer en het gevoel van veiligheid spelen mee.

Muziek horen, voelen en verstaan

Wat mij vooral trof in Stefans verhaal, is hoe persoonlijk muziekbeleving eigenlijk is. Voor Stefan zit muziek nog sterk in taal en betekenis. Hij houdt van Nederlandstalige levensliederen en ballades, deels ook vanuit zijn interesse voor de Nederlandse taal. Daarom waren de boven- en ondertitels tijdens optredens voor hem misschien wel belangrijker dan de trillingen of de visuals.

Dat herken ik ergens wel. Ook ik beleef muziek vaak via woorden. Voor concerten luister ik geregeld op voorhand al intensief naar de muziek en zoek ik de lyrics op. Eigenlijk studeer ik een beetje voor

ik naar een optreden vertrek.

Dat voorbereiden haalt voor mij trouwens niets weg van de muziekbeleving. Integendeel zelfs. Omdat ik de teksten al herken, moet ik tijdens het concert minder energie steken in ontcijferen en kan ik meer opgaan in de sfeer en emotie van het optreden.

Sencity werkte niet alleen met boventiteling, maar ook met trillingsvloeren en sterke visuele ondersteuning. Stefan probeerde zelf zo'n trillingsvloer uit, met uitgeschakelde hoortoestellen. De trillingen trokken van zijn voeten door zijn borstkas tot bijna in zijn hoofd. Voor hem was het een interessante ervaring, maar niet meteen zijn favoriete manier om muziek te beleven. Na tien à vijftien minuten had hij genoeg van de intense prikkels. Tegelijk begreep hij heel goed waarom dit voor sommige volledig dove bezoekers net wél belangrijk kan zijn. Wie nooit klanken heeft gehoord, beleeft muziek soms veel sterker via gevoel, beweging en ritme.

En misschien zit daar wel de belangrijkste les: er bestaat niet één dove of slechthorende manier om muziek te beleven.

Technologie als toegangsticket

Wat Stefan ook benadrukte, was hoe sterk technologie vandaag het verschil maakt. Dankzij de specifieke instellingen voor naar muziek te luisteren op zijn hoortoestellen heeft hij naar eigen gevoel opnieuw terug kwaliteitsvol toegang tot muziek gekregen.

Hij vertelde hoe bepaalde technieken in zijn hoortoestellen hoge frequenties omzetten zodat ze voor hem beter hoorbaar worden, en hoe hij daardoor opnieuw concerten kan volgen op een manier die vroeger onmogelijk was. Het juiste programma kiezen op zijn hoortoestellen maakt daarbij een wereld van verschil voor wat hij wel of niet kan volgen.

Dat deed me ook nadenken over mijn eigen hoortoestellen. In het begin experimenteer je vaak bewust met alle instellingen en mogelijkheden, maar na verloop van tijd verval je snel in gewoonte en switch je niet meer van programma's. Misschien benutten velen onder ons die technologie minder dan eigenlijk mogelijk is.

Meer dan alleen toegankelijkheid

Wat mij uiteindelijk het meest blijft uit Stefans verhaal, is dat toegankelijkheid geen universeel recept heeft. Voor de ene zit muziek in trillingen, voor de andere in teksten, visuals of technologie.

Sencity toont dat cultuur toegankelijker gemaakt kan worden voor dove en slechthorende bezoekers, maar tegelijk ook dat inclusie complex blijft. Toegankelijkheid gaat niet alleen over techniek of hulpmiddelen. Het gaat ook over ontmoeting, herkenning en de mogelijkheid om je veilig en op je gemak te voelen in een ruimte.

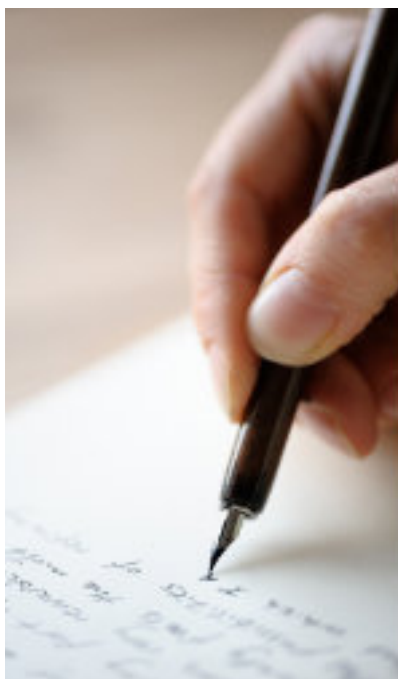
En misschien is dat uiteindelijk even belangrijk als de muziek zelf.

Auteur: Sofie van Regenmortel

Wat is Sencity?

Op Sencity Festival ervaar je muziek met ál je zintuigen. Elke show is een unieke, artistieke samenwerking tussen de band, deaf performer en zintuigenregisseur waarin inclusie en creativiteit elkaar versterken. Het resultaat? Innovatieve shows die bij iedereen de juiste snaar weten te raken. Op deze manier brengt Sencity Festival al meer dan 20 jaar dove, slechthorenden en horenden samen op de dansvloer. Het belevingsfestival biedt jaarlijks een multidisciplinair programma met muziek, (gebaren)kunst, wetenschap en talks dat ruimte creëert voor ontmoeting en inspiratie (<https://sencity.nl/over/>)

Hoorsprokkels van GEERT

In vorige teksten schreef ik dat ik mijn hoorapparaten al enkele keren ben kwijt geweest. Ik heb veel schrik. Gelukkig ben ik verzekerd tegen diefstal en verlies. Maar toch... een psychologe raadde me aan ze toch in te houden.

Zou beter zijn voor de hersenen. Ik las ergens dat hoorproblemen kunnen leiden tot dementie. Hoe dat juist in elkaar zit weet ik niet.

Geen grap maar de laatste dagen merk ik niet zoveel verschil met of zonder hoorapparaten.

Gelukkig had ik voor volgende week al een afspraak bij de

audiologe om nieuwe oorstukjes te bestellen. Kan ik ondertussen mijn hoorapparaten laten nazien.

Terug van audiologe, nieuwe oorstukjes. De audiologe heeft voor de derde of vierde keer al nieuwe versterkers in mijn hoorapparaten gestoken. Gaat nu weer beter om te horen.

Oorstukjes kunnen ongeveer 1 jaar meegaan.

In mijn omgeving zeggen ze dat ik toch niet zo goed hoor en dat met mijn hoorapparaten in. Dus, terug naar een audiologe. Hoorapparaten werken nog goed maar door ofwel te veel oorsmeer

of door verminderd gehoor kan het zijn dat ik minder goed hoor.

Ik ga dus bij de NKO-arts om oorsmeer weg te halen én ik ga weer een hoortest laten doen.

Het kan bijvoorbeeld uit die hoortest blijken dat mijn gehoor achteruit is gegaan en dan moeten mijn hoorapparaten bijgesteld worden.

Ik ben benieuwd.

Geschreven door Geert

Hoe ben je bij AHOSA vzw terechtgekomen als vrijwilliger?

Rond 2013 kreeg ik te maken met een sterke achteruitgang van mijn gehoor, gecombineerd met een opkomende, hoge tinnitus in beide oren. Na wat zoekwerk naar ondersteuning kon ik de gespecialiseerde tinnitustherapie met multidisciplinaire begeleiding volgen bij Sint-Lievenspoort in Gent. Tijdens één van die sessies kreeg ik een kaartje met de contactgegevens van AHOSA, om eventueel in contact te komen met lotgenoten. Ik bewaarde het kaartje, voor het geval het ooit van pas zou komen. Na de begeleiding en de aanschaf van nieuwe hoorapparaten lukte het me om weer fulltime als sales engineer bij Apple aan de slag te gaan, ondanks mijn gehoorbeperking. De jaren die volgden, brachten echter een steeds grotere fysieke en mentale belasting met zich mee. Goed luisteren is immers essentieel om goed te kunnen verkopen. De energie die ik erin moest stoppen, werd zo groot dat ik het weekend nodig had om te herstellen en op maandagochtend weer te functioneren. Uiteindelijk was ik mentaal en fysiek uitgeput en zag ik me genoodzaakt om om medische redenen ontslag te vragen.

Het was een waardevolle les: ik moest op zoek naar een functie waarin verbale communicatie minder centraal stond, zodat ik kon temporiseren wanneer nodig. Een marketingfunctie lag in de lijn van mijn ervaring en kennis, maar ik moest mijn kennis wel bijspijkeren. Na ongeveer een jaar online studeren kon ik weer aan de slag als marketingverantwoordelijke in een fulltime job voor een groep van vier bedrijven. Met de jaren ging mijn gehoor echter niet vooruit. Het kostte me steeds meer energie om te functioneren. Gelukkig kon ik na verloop van tijd deeltijds (4/5) gaan werken. Na een overname van het bedrijf en de covidperiode ging het bergafwaarts: door de aanstelling van een nieuwe CEO moesten de laatste aangenomen medewerkers vertrekken. Ongeveer een jaar en tachtig sollicitaties later besloot ik de knop om te draaien. Ik moest me met andere dingen gaan bezighouden die me in staat stelden om mijn kennis en kunde in te zetten én weer in contact te komen met mensen.

Toen viel mijn oog op het kaartje van AHOSA, dat al jaren in mijn bureau lag. Na een eerste kennismaking met de groep tijdens een kaas- en wijnavond werd ik actief als vrijwilliger. Dankzij AHOSA leerde ik ook over cochleaire implantaten – een technologie waar ik tot dan toe geen weet van had. Het was tijd om dit nader te

onderzoeken. Ongeveer zes maanden later kreeg ik een implantaat in mijn rechteroor, geplaatst in het UZ Gent. Na een jaar revalidatie kon ik gesprekken weer beter volgen, met minder energieverlies. De zoektocht naar werk en de bijbehorende frustraties zijn inmiddels achter de rug: sinds kort geniet ik samen met mijn echtgenote van ons pensioen.

Kan je beschrijven wat je precies doet voor AHOSA vzw?

Ik ondersteun AHOSA voornamelijk met marketingactiviteiten, zodat mensen de organisatie kunnen vinden en deelnemen aan activiteiten. Mijn taken omvatten onder andere:

- Voorbereiden, ontwerpen en nazien van drukwerk (flyers, banners, kaartjes)
- Helpen bij het maken van een logo
- Maken en bewerken van foto's voor drukwerk en sociale media
- Creëren of aanpassen van posts met bruikbaar nieuws voor de doelgroep op Facebook, Instagram, LinkedIn en TikTok
- Aanpassen van korte video's voor sociale media en presentaties
- Ondertiteling toevoegen aan bestaande video's van sponsors
- Technische ondersteuning voor onderhoud en aanpassingen van de website
- Technische ondersteuning tijdens AHOSA-evenementen
- Meedenken over de keuze van goodies ter promotie van AHOSA

Als je AHOSA vzw in één zin zou moeten omschrijven, wat zou je dan zeggen?

AHOSA is een organisatie die ervoor zorgt dat slechthorenden en doven er gewoon bij horen en hun onzichtbare beperking geen belemmering vormt in onze samenleving.

"Aperitieven op een zonnig dakterras"

Vrijwilligers bijeenkomst

Op vrijdag 6 maart stond de jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst van AHOSA vzw op het programma.

Het samenzijn, we waren met z'n 16, begon omstreeks 11u30 met een aperitief. Die kon door het zachte en zonnige lenteweertje op het dakterras doorgaan.

Zalig! Iedereen kon er wel van genieten.

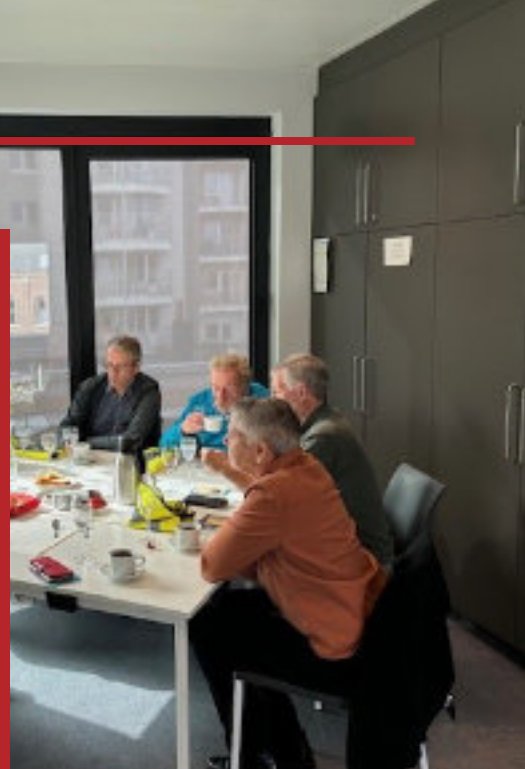
Na het gezellige en babbelijke aperitieven werd iedereen terug binnen verwacht.

Daar stond een heerlijk Italiaans pizzabuffet op de vrijwilligers te wachten. Keuze genoeg, met dank aan de ovens van overbuur Viva la Puglia. En of het gesmaakt heeft!

Koffie, thee, gebak en andere versnaperingen konden de aanwezigen daarna gemakkelijk verleiden.

Dit alles werd gevolgd door een rondje 'zich voorstellen', waaruit nogmaals blijkt hoe belangrijk het werk van de vele vrijwilligers is.

Het vrijwilligerswerk moet gekoesterd worden, want voor elke vereniging is dit een onmisbare ondersteuning. Rond 15u30 liep de geslaagde bijeenkomst naar z'n einde, iedereen was tevreden.

"een rondje 'zich voorstellen', waaruit nogmaals blijkt hoe belangrijk het werk van de vele vrijwilligers is"

SAPH-vergadering 9 maart 2026 – Inclusieve Werkvloer

VERSLAG DOOR VEERLE DE BLOCK
TEAM AHOSA VZW

Op maandag 9 maart woonde Veerle De Block voor AHOSA vzw de SAPH-vergadering bij, met als thema de inclusieve werkvloer. Lien Allaert van Stad Gent opende de avond met een overzicht van de rol van de stad in het ondersteunen van bedrijven bij inclusie. Stad Gent wil bedrijven maximaal ondersteunen, collega's activeren richting jobs, en de afstemming tussen initiatiefnemers en werkgevers versterken. Inclusief ondernemen biedt niet alleen maatschappelijke meerwaarde, maar ook positieve effecten op bedrijfsimago, innovatie, teamdynamiek en betrokkenheid. Voorbeelden waren onder meer dove werknemers bij een poetsbedrijf, wat zowel werknemers als klanten ten goede kwam.

Stad Gent faciliteert dit via een breed ondersteuningsaanbod: afstemming met lokale partners, focus op sociale economie, en acties gericht op specifieke doelgroepen zoals mensen met een arbeidshandicap, neurodivergente personen, 55-plussers, langdurig zieken, vrouwen met migratieachtergrond, LGBTQ+, en mensen in armoede. Lerende netwerken, inspiratiedagen en verdiepende sessies worden ingezet om kennis en goede praktijken te delen, inclusief reïntegratie na

langdurige ziekte en generaties op de werkvloer. Na de pauze gaf Marieke Kusters van Doof Vlaanderen een boeiende toelichting over het project Doof Talent Werkt. Dit initiatief, uitgevoerd in opdracht van Stad Gent (oktober 2024 – december 2025), richtte zich op bewustwording rond doven en slechthorenden op de arbeidsmarkt. Er werden workshops en webinars georganiseerd, waaronder Doofbewust, om bedrijven te informeren over redelijke aanpassingen en mogelijkheden om dove collega's aan te nemen. De sessies confronteerden en sensibiliseerden deelnemers, waardoor bedrijven zich opener opstelden en de voordelen van visueel sterke, loyale werknemers inzagen. Ongeveer 200 deelnemers uit diverse sectoren namen deel, met hoge tevredenheid en blijvende impact.

Belangrijke aandachtspunten bleven het gebrek aan cijfers over doven die werk zoeken, de nood aan meer expertise bij jobcoaches, en blijvende discriminatie op de werkvloer. Positieve resultaten waren onder meer het creëren van doofbewustzijn, duurzame zichtbaarheid via media en sociale kanalen, en het stimuleren van een open mindset bij werkgevers.

Kortom, de avond benadrukte dat inclusie meer is dan sensibilisering: het gaat om implementatie, samenwerking tussen reguliere en sociale economie, en het concreet ondersteunen van bedrijven en werknemers met afstand tot de arbeidsmarkt.

Hoorhulpmiddelen en sport

VERSLAG DOOR VEERLE DE BLOCK
TEAM AHOSA VZW

Lut Maes en Veerle De Block verwelkomden onlangs een student die hen bevroeg over het dragen van hoorhulpmiddelen tijdens het (duur)sporten. Vanuit hun eigen ervaring deelden zij openhartig hun inzichten.

Veerle, die in haar jeugd actief was in onder meer zwemmen, recreatief en competitief lopen, wandelen en fietstrektochten, kon uitgebreid toelichten welke impact sport kan hebben op het gebruik van een hoorapparaat. Lut bracht op haar beurt waardevolle ervaringen mee over het leven met een cochleair implantaat (CI).

De student stelde uiteenlopende vragen, zoals: Sport je met een hoorapparaat of liever zonder? Wat doe je bij plotse weersomstandigheden, zoals een

regenbui tijdens het fietsen? En welke ongemakken kunnen daarbij optreden?

Soms liepen de ervaringen van Lut en Veerle gelijk, soms verschilden ze. Net die nuance maakte het gesprek bijzonder waardevol.

Het werd duidelijk dat een hoorapparaat een gevoelig en kostbaar hulpmiddel is, dat de nodige zorg en aandacht vraagt.

De student gaf aan dat ze de inzichten zeer waardevol vond.

Voor haar project is ze specifiek op zoek naar jonge mensen die aan duursport doen en een klassiek hoorapparaat dragen (achter-het-oor type, geen CI). Momenteel werkt het

studententeam aan een prototype: een waterbestendige bescherming voor hoorapparaten, die bescherming biedt tegen regen, kou en andere weersinvloeden. Een soort “beschermjasje” dat preventief schade kan helpen voorkomen.

Wil je graag meewerken aan dit project of jouw ervaringen delen? Dan kan je contact opnemen via: Kristina.DANEVA@student.howest.be of dit formulier invullen: <https://forms.gle/6PTuTs9Wn3YfGFAg6>

Na afloop van het project bestaat de ambitie om dit concept verder te ontwikkelen tot een innovatieve start-up.

ERPRO Academy

In samenwerking met UHasselt, PXL-People & Society, UCLL Welzijn Hasselt, CELL-Centrum Eerste Lijn Limburg ging Georges Peelgrino met 200 studenten uit verschillende disciplines (verpleegkundigen, kinesitherapeuten, maatschappelijke werkers), professionals en tutores aan de slag in 21 gemixte groepen met het inoefenen van competenties om over de eigen muurtjes heen te kijken.

Doel was om de studenten te confronteren met een complexe casus (dementie, complexe gezondheidszorg, SH bij een oudere man of type 1-diabetes bij een kind).

Georges nam de rol van Mario, een Italiaanse migrant van 76 jaar met een complexe gezondheidszorg, slechthorend, slecht te been, weinig bemiddeld, een fiere persoon, woont met zijn vrouw in een klein appartement, een sociale persoon.

Als simulant liet Georges voelen wat het betekent om persoonsgericht - vertrekkend vanuit levensdoelen - samen te werken aan gezamenlijke zorgdoelen. Zijn rol was onder andere om naast andere problematieken, soms weerspanning te zijn en bij de voorstellen die kostelijk zijn niet weten hoe het kon betaald worden.

De studenten (3de en 4de jaar) verrasten aangenaam met hun vakkennis, hun correcte doelgerichte voorstellen/oplossingen. Wel en begrijpelijk was er een gebrek aan ervaring op het terrein, werd te weinig rekening gehouden met psychologische noden van de patiënt – niet enkel de gezondheidszorg telt – alsook werd de patiënt te weinig betrokken bij het nemen van hun voorstellen/ beslissingen.

Deze voor alle partijen zeer leerrijke dag werd, afgesloten met het napraten tijdens een receptie.

Liveshow op Urgent.fm

Op vraag van Urgent.fm nam Monica De Muynck, actief voor AHOSA vzw, deel aan een liveshow in het kader van de Week tegen Racisme en Discriminatie (16–20 maart), waarin ruimte was voor een persoonlijke getuigenis rond discriminatie.

Monica bracht een sterk en persoonlijk verhaal over leven en werken met een auditieve beperking. Ze ging dieper in op de drempels waarmee je geconfronteerd wordt, zowel op de werkvloer als in de samenleving.

Het werd een bijzonder waardevolle, warme en geslaagde ervaring. Onze oprechte dank gaat uit naar de radiomakers voor de uitnodiging en het fijne gesprek.

Vorming communicatiewaai in Gent

VERSLAG DOOR VEERLE DE BLOCK
TEAM AHOSA VZW

Eind maart werd een vorming georganiseerd door Stad Gent om de communicatie met slechthorende personen te verbeteren. Tijdens deze vorming ging Veerle De Block in gesprek met maatschappelijk assistenten over communicatie met slechthorende en dove personen. Geen theoretisch verhaal, maar een praktijkgerichte uitwisseling, vertrekkend vanuit ervaring.

Wat meteen duidelijk werd: slechthorendheid is niet zichtbaar, maar wel voortdurend aanwezig in communicatie. En net daar wringt het vaak. Niet uit onwil, maar uit onwetendheid.

We stonden stil bij iets ogenschijnlijk eenvoudigs: praten.

Rustig praten. Duidelijk articuleren. Elkaar aankijken.

Geen grote ingrepen, maar ze maken een wereld van verschil.

Toch is het niet zo zwart-wit. De ene slechthorende is de andere niet. Waar de ene voldoende heeft aan trager spreken, heeft de andere nood aan meerdere hulpmiddelen. Daarom blijft één vraag essentieel: wat werkt voor jou?

Dat inzicht kwam sterk terug bij de deelnemers. Niet invullen, maar afstemmen.

Een belangrijk deel van de vorming ging over hulpmiddelen – en dat bleek voor velen een echte eyeopener.

Van afstandstolken en schrijftolken tot ringleidingen, mobiele versterkers en spraak-naar-tekst technologie. Hulpmiddelen die bestaan, maar nog te weinig gekend zijn.

En toch is technologie nooit het volledige antwoord. Als de basiscommunicatie niet goed zit, helpen hulpmiddelen slechts beperkt. Duidelijkheid, rust en visueel contact blijven de fundamenten.

Wat opviel in de reacties van de groep, is dat onzekerheid vaak meespeelt.
“Doe ik het wel goed?”
“Wat als het gesprek stroef loopt?”

Net daar zit de sleutel: blijven proberen en blijven afstemmen. Een gesprek dat even hapert, is geen mislukking, maar een zoektocht naar wat werkt.

Daarnaast kwamen ook praktische drempels aan bod: achtergrondlawaai, moeilijke ruimtes, telefonie die niet voor

iedereen evident is. Kleine zaken, met een grote impact in de praktijk.

Wat deze vorming vooral bevestigt, is dat inclusie niet begint bij grote systemen, maar bij dagelijkse interacties.

Aan een balie. In een gesprek. In hoe je iemand aanspreekt.

Het vraagt geen perfectie, maar aandacht, afstemming en de bereidheid om echt te luisteren - ook wanneer horen niet vanzelfsprekend is.

Studiedag Arteveldehogeschool

Op 2 april was er in de Artevelde Hogeschool een studiedag voor audiologen en audiologen in opleiding: "Fitting options for conductive and mixed hearing losses".

Ondanks het feit dat Gina Welleman geen audiologische opleiding noch achtergrond heeft was ze toch present op deze studiedag. Het ging immers volledig over mogelijke "nieuwe" alternatieven - oplossingen voor haar eigen specifieke nood: beengleidingstoestellen.

Een hele studiedag, alles in het Engels, als slechthorende vraagt het wel wat energie!

Twee sessies waren zó beroepsspecifiek ... het was Latijn voor Gina. Máár: heel wat andere presentaties waren zeer verhelderend! Er zijn op gebied van beengleidingstoestellen écht vernieuwende oplossingen op de markt én de meesten hiervan hebben vanaf mei 2026 ook een RIZIV erkenning. Groot voordeel tegenover vroeger: BAHA's (hoortoestel op implantaat) werden immers gewoon vergoed als een hoortoestel (terwijl er niet écht veel keuze is van wat er op een implantaat mogelijk is), nu worden deze "Active transcutaneous bone guidance systems" écht als een implantaat erkend en ook zo terugbetaald!

Blijft nu nog de vraag: welke oplossing Gina binnenkort zal kiezen...

TROOPER : gratis onze vereniging steunen? Hoe kan het?

Wel, dat kan via de Trooperpagina van AHOSA vzw. Voor je jouw bankkaart bovenhaalt, is het belangrijk om te weten hoe Trooper precies in elkaar zit.

- 1) Elk vereniging heeft een unieke Trooperpagina, zoals deze van AHOSA vzw.
- 2) Op deze pagina staan links naar webshops.
- 3) Als je via die links op de Trooperpagina van jouw vereniging naar de webshop surft, weet de shop welke vereniging jij wil steunen.
- 4) De link doet het werk, en jij kan gewoon

shoppen zoals je normaal shopt, zonder € 1 extra uit te geven.

- 5) Van elke aankoop die jij doet, gaat er een percentje naar jouw vereniging.

Iedereen blij!

Klankbordgroep Gent

Deze klankbordgroep met Patrick Selis en Viviane Vanden Bil als vertegenwoordigers van AHOSA vzw, was op 21 april volledig gewijd aan het bezoek aan de VOORUIT in de Sint-Pietersnieuwstraat. Dit gebouw uit 1913 is in restauratie en momenteel zijn 2 van de in totaal 5 fasen afgewerkt, waaronder de voorgevel. We bezochten de inkom, Domzaal, Studio, Balzaal en trappenhuis.

Onze gids, Matthias Belpaire (coördinator infrastructuur en monument bij VIERNULVIER), nam ons mee op een boeiende tocht doorheen deze gerestaureerde delen. Hij gaf enthousiast toelichting bij het kleurenonderzoek, de materiaalkeuze en de afstemming van nieuwe toevoegingen zoals de lift aan het historische gebouw. Daarnaast kregen we veel informatie over de voor ons belangrijke aspecten; bij die restauratie ging immers veel aandacht naar toegankelijkheid, veiligheid en duurzaamheid. Hij deed dit op een interessante en heldere manier, en – even belangrijk voor ons als slechthorenden – ook perfect verstaanbaar.

De toegankelijkheid aan de inkom werd verbeterd: volautomatische deuren, het onthaal aan de inkomhal is opvallend voorzien van fluo-gele accenten, de 2 bestaande kleine liften die een overstap noodzaakten onderweg naar de hogere verdiepingen zijn vervangen door 1 enkel doorgaande ruimere lift, alle niveaus zijn te bereiken via hellingen of via de lift.

Zowel in de Domzaal als in de Studio en de Balzaal is de akoestiek goed te noemen. Geluidsdempende gordijnen zijn er ruim voorhanden. In de Domzaal is er geluidsversterking voorzien met het Sennheiser Mobile Connect (SMC) systeem, wat al bestond in de Theaterzaal.

Alarm wordt niet enkel door geluid maar ook via knipperlichten aangegeven. Het is wel duidelijk dat de aandacht voor toegankelijkheid veel meer dan vroeger meegenomen wordt in de inrichting van openbaar toegankelijke gebouwen, een evolutie die we van harte toejuichen. Deze ingrepen maken het bovendien voor iedereen gemakkelijker.

Op de website van VIERNULVIER (Toegankelijkheid | VIERNULVIER) is alle info m.b.t. toegankelijkheid terug te vinden. Hieronder vind je de info (de zalen in restauratie werden nog niet meegenomen) rond geluid:

- Geluidsondersteuning, audiodescriptie & voeltoer

Men biedt standaard geluidsondersteuning aan voor bezoekers met een auditieve beperking bij alle voorstellingen in de Theaterzaal. Met het Mobile Connect systeem van Sennheiser kun je de audio van de voorstelling zelf versterken via je smartphone of hoorapparaat door een QR-code of de NFC tag te scannen. De QR-code vind je op een scherm in de gang van de Theaterzaal. Je kan ook een gsm + oortjes van VIERNULVIER gebruiken (mits afgifte van een ID).

Hoorzorg als basiszorg in WZC Domino Gent

Domino Gent voorziet verschillende zorginstellingen: een centrum voor dagverzorging, assistentiewoningen, een kortverblijf en een WZC op verschillende adressen.

Het WZC Tichelrei nodigde ons uit voor de workshop 'hoorzorg als basiszorg' op 21 april 2026.

Toen Rita Verstraete, die de vorming verzorgde, aankwam werd ze heel vriendelijk onthaald door de kwaliteitscoördinator. Hij was al heel geïnteresseerd en gaf al veel info over de zorginstellingen.

De eerste kennismaking met de groep zorgverleners verliep vlotjes. Ergotherapeuten, kinesisten, een logopediste, een animator, verpleegkundigen en zorgkundigen

stelden zich voor en gaven al onmiddellijk aan hoe belangrijk ze het onderwerp vonden.

Het werd een bijzonder boeiende namiddag met veel interesse voor de theorie, vele voorbeelden uit de dagdagelijkse praktijk, communicatietips, hoorapparaten en technische hulpmiddelen.

Toen de kwaliteitscoördinator Rita naar buiten begeleidde, vertelde hij dat de hoofdverpleegkundigen al gevraagd hadden om de workshop nog eens te herhalen in de toekomst.

Buiten kon Rita genieten van het zonnetje maar vooral van de hartverwarmende namiddag.

Vernieuw je lidmaatschap voor 2026

We nodigen je graag uit om je lidmaatschap voor 2026 te vernieuwen. Heb je dit jaar al betaald? Dan hoeft je niets te doen!

Het lidmaatschap loopt van 1 januari tot en met 31 december 2026. Schrijf je je later in het jaar in? Dan ontvang je uiteraard de reeds gepubliceerde boekjes van dat jaar.

Je kunt het lidgeld voor 2026 overmaken op onze rekening:

IBAN: BE 26 4400 3464 4129 - BIC: KREDBEBB

Vermeld in de omschrijving: Lidgeld 2026 + [Voornaam] + [Naam] + [Adres]

Persoonlijk abonnement: Gebruik a.u.b. jouw volledige naam.

Voorbeeld: Lidgeld 2026 – Emma Smet – Kardinaalstraat 39, 9000 Gent

Gezinsabonnement: Gebruik a.u.b. jouw volledige familienaam.

Voorbeeld: Lidgeld 2026 – Smet Janssens – Kardinaalstraat 39, 9000 Gent

De tarieven voor 2026 zijn:

- € 20 voor een persoonlijk abonnement
- € 25 voor een gezinsabonnement
- € 35 voor organisaties en ereleden

Niet-leden zijn altijd welkom om vrijblijvend een activiteit bij te wonen, maar leden genieten steeds van een mooie korting!

Een traject naar implantatie

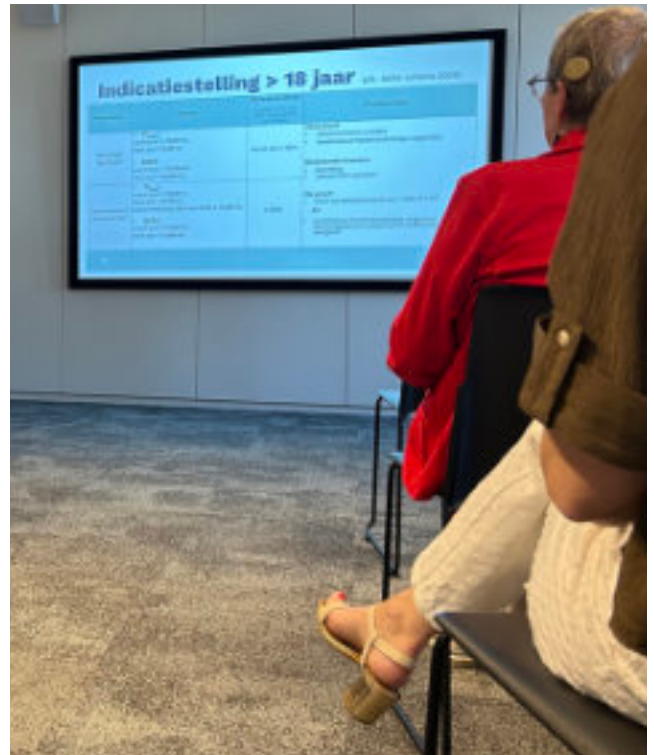
Op 23 april volgde Georges Pellegrino voor ons het symposium CI (organisatie Jessa Hasselt en Cochlear).

Er was vooral opkomst van audiologen, daarnaast waren er ook enkele artsen en personen met CI.

Eerst werd een overzicht van de mogelijk implantaties gegeven: middenoor implantatie, beenverankerd hoortoestel (BAHA), OSIA-systeem, CI.

Hierna volgde de indicatiestelling, een overzicht van de kosten en van de eigen kosten gebonden aan de nazorg, revalidatie (CAR-audiologen, fitting enz.).

Ook het voorafgaand traject kwam aan bod: een psychologisch consult waarbij gepeild wordt naar de (intrinsieke) motivatie en waarbij de sociale actoren en het cognitief functioneren in kaart gebracht wordt. Ook werden de preoperatieve testen vermeld evenals een voorstel voor opvolging hoorrevalidatie <https://www.radboudumc.nl/patientenzorg/behandelingen/cochleaire-implantatie-ci/het-ci-traject/revalidatie>.

De verwachtingen van de patiënt werden besproken: deze zijn hoog maar hij/zij moet er zich bewust van zijn dat niets wordt zoals "vroeger" toen men nog alles correct en comfortabel kon horen.

De sprekers onderbouwden hun uiteenzetting met de passende grafieken en audiogrammen.

Bij de gestelde vragen werd onder andere het punt van de koppeling tussen CI en hoorapparaat aangekaart.

Het was een boeiende dag!

Algemene vergadering VPP

Op 25 april 2026 was de Algemene Vergadering van het VPP (Vlaams Patiënten Platform) in Heverlee.

Gina Welleman vertegenwoordigde AHOSA vzw daar.

Het VPP had naast de agenda, de jaarrekening en andere voor vzw's officieel administratieve verplichtingen ook een kleine brochure gemaakt: 2025 in beeld....

En wat komen we daar tegen???

De foto genomen op de Nieuwjaarsreceptie 2025 van AHOSA vzw: allerlei hooroplossingen rond een schilderij van een oor... VPP vond deze foto de perfecte visualisatie van een patiëntenvereniging!

En ja!! Dit was NIET afgesproken... Gina droeg net hetzelfde T-shirt op deze AV als op de foto in de brochure!

Fiscale giften

FOD Financiën erkent AHOSA vzw als organisatie die fiscaal aftrekbare giften mag ontvangen. Dat betekent dat giften vanaf €40 per kalenderjaar recht geven op een belastingvermindering van **30%**.

CONCREET

Schenk je bijvoorbeeld €40, dan krijg je €12 terug via je belastingen. Je kunt ook kiezen voor een doorlopende opdracht. Stort je bijvoorbeeld €3,5 per maand, dan kom je op jaarbasis eveneens in aanmerking voor een fiscaal attest.

HOE EEN GIFT DOEN?

- **IBAN:** BE26 4400 3464 4129
- **Mededeling:** Gift + uw voornaam + uw familienaam + rijksregisternummer + adres + gemeente
- **Voor bedrijven:** vermeld ook je btw- of ondernemingsnummer

Deze gegevens zijn nodig om je fiscaal attest correct op te maken, omdat ze niet automatisch op bankafschriften verschijnen.

Een gift staat los van een lidmaatschap van AHOSA vzw. Met jouw steun kan AHOSA vzw haar werk verder uitbouwen en blijven inzetten op informatie, ondersteuning en belangenbehartiging voor mensen met gehoorverlies.

Noot:

Het totale bedrag van uw giften dat recht geeft op een belastingvermindering mag per jaar 10% van je netto-inkomsten niet overschrijden.

Bouwen aan een duurzame vrijwilligerswerking: inzichten en inspiratie

VERSLAG DOOR VEERLE DE BLOCK
TEAM AHOSA VZW

Op 25 april 2026 nam Veerle De Block namens AHOSA vzw deel aan een vorming over vrijwilligerswerking, georganiseerd door Verenigingsinfo in ZOPP. In het kader van '2026: Het Jaar van de Vrijwilliger' doken we in de wetgeving, motivatietheorieën en de nieuwste trends.

Het resultaat? Een rugzak vol praktische tools om onze werking nog sterker en warmer te maken.

Meer dan alleen regeltjes

Hoewel een vzw niet zonder een solide juridische basis kan, was deze opleiding veel meer dan een les in de Vrijwilligerswet. We stonden stil bij de verplichtingen rond de informatienota, de

verzekeringsplicht. Ook het complexe landschap van onkostenvergoedingen – van forfaitair tot reëel – werd helder in kaart gebracht.

Maar de echte waarde van de dag zat in het menselijke aspect. Hoe zorgen we ervoor dat AHOSA vzw een plek is waar vrijwilligers niet alleen komen, maar ook écht willen blijven? Een verrassende les uit de sessie was het belang van een warm onthaal. Vrijwilligers die zich direct welkom voelen, een vaste vertrouwenspersoon hebben en snel het nut van hun inzet inzien, blijven significant langer betrokken.

Bij AHOSA vzw willen we hierop verder inzetten door onze

communicatie nog persoonlijker te maken: dit is immers onze grootste kracht.

Klaar voor de toekomst

De wereld van het vrijwilligerswerk verandert. We zien een sterke opkomst van 'episodisch vrijwilligerswerk': korte, afgebakende projecten die ideaal zijn voor bijvoorbeeld drukke tweeverdieners, gepensioneerden. Door hierop in te spelen met concrete 'micro-taken', kunnen we een nog bredere groep mensen bereiken.

Met deze nieuwe inzichten is AHOSA vzw klaar voor de toekomst. Want onze vrijwilligers zijn niet alleen de motor van onze vereniging, ze zijn het hart ervan.

Avondlezing

Gehoorimplantaten

21 september 2026

Inschrijven

AHOSA vzw organiseert een avondlezing rond de evolutie van gehoorimplantaten, verzorgd door prof. dr. Marc Lammers.

Inhoud

Technologische ontwikkelingen, klinische indicatiestelling, impact op het dagelijks functioneren en toekomstige perspectieven.

Cochleaire implantaten, beengeleidingstoestellen, actieve middenoorimplantaten en aanverwante systemen komen aan bod.

Programma

- 18:45 – 19:30: Ontvangst en bezoek informatiestanden
- 19:30 – 20:30: Lezing door prof. dr. Marc Lammers
- 20:30 – 20:45: Vragen & interactie
- 20:45 – 22:00: Informele nabespreking, bezoek standen en netwerkmoment

Standhouders

Ontvangst en netwerkmoment met Cochlear en MED-EL

	Maandag 21 september 2026
	Dienstencentrum Ledeberg, Oud-Vredegerecht Ledebergplein 30, 9050 Ledeberg
	Prof. dr. Marc Lammers
	€10 p.p. voor leden - €20 p.p. voor niet-leden AHOSA vzw: IBAN BE 26 4400 3464 4129 met mededeling 'avondlezing gehoorimplantaten' + volledige naam deelnemer(s). Inschrijving is pas definitief na betaling.
	We voorzien ringleiding en een schrijftolk. Het gebouw is rolstoeltoegankelijk. Gebruik je eigen hulpmiddelen? Vergeet deze dan zeker niet mee te brengen.
	Inschrijven vóór 14 september 2026: Via de QR code of bijgevoegde link https://forms.office.com/e/tL2vdPWAg?origin=lprLink

CONTACTGEGEVENS HOOREXPERT

CAR SINT-LIEVENSPOORT VZW

Sint-Lievenspoortstraat 129, 9000 Gent
Tel. 09 268 26 26 - e-mail: a.patyn@sintliefenspoort.be

CENTRUM VOOR AMBULANTE REVALIDATIE

J. Lagaelaan 17, 8800 Roeselare
Tel. 051 23 23 10 - e-mail: info@carroeselare.be

HOOREXPERT VZW

Heistlaan 123, 8300 Knokke-Heist
Tel. 050 53 05 20 - e-mail: siska.cauwe@cvdo.be

CAR STAPPIE VZW

Koninginnelaan 55-57, 8400 Oostende
Tel. 09 268 26 26 - e-mail: info@stappie.be

CAR ZEPLIN-CAR WOLUWE

Georges Henrilaan 278, 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe
Tel. 02 736 55 46 - e-mail: directie@zeplin.be

CAR WEGWIJS VZW

Welzijnsstraat 75-77, 9620 Zottegem
Tel. 09 360 28 81 - e-mail: anncoppieters@reva-wegwijs.be

CAR TER KOUTER VZW

Aaltersesteenweg 2, 9800 Deinze
Tel. 09 386 38 90 - e-mail: stefaan.singelee@terkouter.be

CAR HET VEER VZW

Kazernestraat 35A, 9100 Sint-Niklaas
Tel. 03 776 63 19 - e-mail: directie.reva@hetveer.be

CAR OVERLEIE VZW

Overleiestraat 57, 8500 Kortrijk
Tel. 056 35 18 52 - e-mail: francis.watteeuw@rcoverleie.be

De specialisten van **Hoorexpert** hebben **oor** naar **al uw** **hoorproblemen**

HOOR **XPERT**

Vertrouw op de
onafhankelijke aanpak

Als je niet goed hoort heb je versterking nodig. Maar beter horen is meer dan een hoorapparaat. Daarom adviseert Hoorexpert in alle onafhankelijkheid het beste toestel met het juiste budget. Bovendien traint Hoorexpert je tot je gehoor weer in conditie is.

*Hoorexpert in je buurt via **www.hoorexpert.be***